
	<p>Comité permanent de contrôle des services de police</p> <p>Comité permanent de contrôle des services de renseignement et de sécurité</p>	
---	---	---

“Toezichtsonderzoek naar de ondersteunende diensten van het OCAD aangewezen door het KB van 17 augustus 2018”

Gezamenlijk onderzoek Comité P – Comité I

Inhoudstafel

1. INLEIDING	1
1.1. Methode	2
2. ANALYSE VAN DE INFORMATIESTROOM TUSSEN DE VIER ONDERSTEUNENDE DIENSTEN EN HET OCAD.....	4
2.1. Algemene voorstelling en beschrijving van de informatiestroom tussen de vier ondersteunende diensten en het OCAD – algemene vaststellingen	4
2.2. Specifieke voorstelling en beschrijving van de informatiestroom tussen elke ondersteunende dienst en het OCAD – specifieke vaststellingen.....	5
2.2.1. FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum (NCCN).....	6
2.2.2. FOD Justitie – Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI).....	12
2.2.3. FOD Financiën – Algemene Administratie van de Thesaurie (AAThes).....	19
2.2.4. FOD Justitie – Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele rechten en Vrijheden – Dienst Erediensten en Vrijzinnigheid (DG WL).....	25
2.3. Vergelijkende tabel	31
3. VASTSTELLINGEN EN ALGEMEEN BESLUIT	32
3.1. Algemene vaststellingen	32
3.2. Algemeen besluit.....	34
4. AANBEVELINGEN.....	35
5. AFKORTINGEN.....	37

1. INLEIDING

1. Tijdens hun gemeenschappelijke plenaire vergadering van juni 2020 hebben het Vast Comité P en het Vast Comité I beslist om een toezichtsonderzoek te openen naar “*de nieuwe ondersteunende diensten van het OCAD*”. Hiermee geven ze gevolg aan de vraag van de parlementaire begeleidingscommissie naar aanleiding van de voorstelling van de resultaten van een eerder toezichtsonderzoek naar andere ondersteunende diensten¹. Dit nieuw onderzoek volgt op de aanwijzing van vier nieuwe ondersteunende diensten genoemd in het eerste artikel van het KB van 17 augustus 2018 tot uitvoering van artikel 2, eerste lid, 2°, g) van de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging, en meer in het bijzonder:

- de FOD Binnenlandse Zaken (in het bijzonder de Algemene Directie Crisiscentrum);
- de FOD Justitie (in het bijzonder het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen);
- de FOD Justitie (in het bijzonder de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid binnen het directoraat-generaal Wetgeving, Fundamentele Rechten en Vrijheden);
- de FOD Financiën (in het bijzonder de Algemene Administratie van de Thesaurie).

2. Het onderzoek is getiteld “*Toezichtsonderzoek naar de ondersteunende diensten van het OCAD aangewezen door het KB van 17 augustus 2018*” en heeft tot doel de relaties tussen die ondersteunende diensten en het OCAD te bestuderen op het vlak van de doorgifte van informatie naar het OCAD en omgekeerd, alsook op het vlak van de wettelijkheid, de doeltreffendheid en de coördinatie. Het gaat er voornamelijk om enerzijds na te gaan wat er bepaald is in artikel 11 §1, §7 en §8 van het KB van 28 november 2006 tot uitvoering van de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging² en anderzijds vast te stellen of er specifieke problemen kunnen

---

¹ “*Toezichtsonderzoek naar de ondersteunende diensten van het OCAD met uitzondering van de politiediensten en de inlichtingendiensten*” met referte 2606/2017.

² Artikel 11 §1 stelt dat “*iedere ondersteunende dienst [...] in zijn schoot een centraal contactpunt [aanduidt] dat belast is met:*

1° de uitwisseling van inlichtingen met het OCAD;

2° de efficiënte verspreiding van deze inlichtingen binnen de ondersteunende dienst waarvan het afhangt;

3° het waken over de ambtshalve mededeling en binnen de kortste termijn aan het OCAD van alle inlichtingen waarover de ondersteunende dienst waarvan het afhangt beschikt in het kader van de wettelijke opdrachten en dat relevant blijkt voor de goede uitvoering van de opdrachten van het OCAD”.

Artikel 11 beschrijft ook de modaliteiten van de uitwisseling van inlichtingen en verduidelijkt in §7 dat “*een beveiligd en gecodeerd communicatie- en informatiesysteem wordt ingevoerd ten einde de communicatiesnelheid tussen het OCAD en de ondersteunende diensten te vergemakkelijken*”, en in §8 dat “*iedere mededeling van geclassificeerde inlichtingen tussen het OCAD en de ondersteunende diensten gebeurt overeenkomstig de vereisten voorzien in de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen*”.

Hoewel de aanwijzing van een contactpunt een wettelijke verplichting is voor de ondersteunende diensten, dient te worden opgemerkt dat dit niet het geval is voor de aanwijzing van gedetacheerde deskundigen: die aanwijzing gebeurt op basis van een voorstel van de directeur en van de adjunct-directeur van het OCAD aan de Nationale Veiligheidsraad (art. 83 van het KB van 23 januari 2007 betreffende het personeel van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse).

worden vastgesteld met betrekking tot de informatiestroom tussen die ondersteunende diensten en het OCAD.

3. Het soortgelijke onderzoek gevoerd in 2018 had betrekking op vier andere ondersteunende diensten: de federale overheidsdienst (FOD) Financiën (in het bijzonder de Administratie der Douane en Accijnzen), de FOD Mobiliteit en Vervoer, de FOD Binnenlandse Zaken (in het bijzonder de Dienst Vreemdelingenzaken) en de FOD Buitenlandse Zaken. De bevoegdheden van de Comités P en I, het reglementair en wettelijk kader, de beschrijving van het OCAD en zijn bevoegdheden alsook de opdrachten van de ondersteunende diensten werden uiteengezet tijdens dat onderzoek en zullen hier dus niet meer worden toegelicht. De algemene organisatie van de informatiestroom en de ingezette middelen worden hier evenmin opnieuw belicht³.

4. Dit verslag bevat een deel over de analyse van de informatiestroom tussen de vier ondersteunende diensten en het OCAD, een deel over de vaststellingen en besluiten en een deel over de aanbevelingen.

1.1. Methode

5. De methode bestond uit een reeks gesprekken, zowel bij het OCAD als binnen de ondersteunende diensten. Tijdens die gesprekken werd alle nuttige informatie verzameld en geanalyseerd. Er werden ook cijfergegevens opgevraagd bij het OCAD en geanalyseerd. Die gegevens hebben betrekking op het jaar 2019, zodat de omvang van de informatiestroom tussen die nieuwe ondersteunende diensten en het OCAD in beeld kon worden gebracht.

6. De gesprekken bij de ondersteunende diensten werden ter plaatse gevoerd, zodat kon worden gekeken wat de ondersteunende dienst concreet had geïmplementeerd met betrekking tot het proces voor de informatie-uitwisseling met het OCAD en de verwerking en bewaring van geclassificeerde documenten.

7. De gebruikte methode draait rond de volgende punten:

- 1) een analyse van de wetteksten met betrekking tot het OCAD en de ondersteunende diensten, in het bijzonder wat hun wettelijke opdrachten en de in te zetten middelen betreft;
- 2) een opvraging van cijfergegevens over de inkomende en uitgaande stromen tussen het OCAD en de vier ondersteunende diensten voor het jaar 2019 en de analyse van die gegevens;
- 3) gesprekken met de directie van het OCAD en de leden van het OCAD, in het bijzonder de twee personeelsleden gedetacheerd uit de FOD Justitie (Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen), het personeelslid gedetacheerd uit de FOD Financiën (Algemene Administratie van de Thesaurie) en het personeelslid van het OCAD dat werd aangewezen als contactpunt voor de FOD Justitie (dienst

---

³ Zie hiervoor het eindverslag met referte 10951/2019. Sinds de overmaking van dat verslag in 2019 hebben er weinig veranderingen plaatsgevonden. We merken wel op dat er op 20 december 2019 een KB is gepubliceerd dat het mogelijk heeft gemaakt om twee nieuwe categorieën in te voeren in de gemeenschappelijke gegevensbank: de Potentieel Gewelddadige Extremisten (P.G.E.) en de Terrorismeveroordeelden.

Erediensten en Vrijzinnigheid binnen het directoraat-generaal Wetgeving, Fundamentele Rechten en Vrijheden)⁴;

- 4) een bezoek aan de vier nieuwe ondersteunende diensten en gesprekken met de aangewezen contactpunten en de dienstverantwoordelijken (en verzameling van alle nuttige documentatie) met betrekking tot:
  - a. de hoeveelheid uitgewisselde documenten (meer bepaald in verhouding tot de cijfergegevens ontvangen van het OCAD voor het jaar 2019) en de modaliteiten van de doorgifte ervan naar het OCAD;
  - b. de integratie van de informatie van het OCAD binnen die ondersteunende diensten (meer bepaald de modaliteiten van de doorgifte en bewaring van die informatie binnen die diensten, in het bijzonder de geclassificeerde informatie);
- 5) de voorlegging aan de betrokken ondersteunende dienst van de vaststellingen en de verrichte analyse in het kader van de tegensprekelijkheid.

---

⁴ Het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) beschikt niet over gedetacheerd personeel.

2. ANALYSE VAN DE INFORMATIESTROOM TUSSEN DE VIER ONDERSTEUNENDE DIENSTEN EN HET OCAD

2.1. Algemene voorstelling en beschrijving van de informatiestroom tussen de vier ondersteunende diensten en het OCAD – algemene vaststellingen

	2019				
	TOTAL	IN	OUT	RFI IN	RFI OUT
SPF JUSTICE - LAÏCITÉ ET CULTES	13	8	5	8	0
SPF JUSTICE - ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES (DG EPI)	2273	2223	50	224	2
SPF FINANCES - ADMINISTRATION GÉNÉRALE DE LA TRÉSORERIE	17	14	3	7	0
SPF INTÉRIEUR - CENTRE DE CRISE (DGCC)	2940	1334	1606	7	8

[Tabel 1: Cijfergegevens ontvangen van het OCAD – de door het OCAD verstuurd evaluaties zijn niet inbegrepen in deze gegevens behalve voor de FOD Binnenlandse Zaken Crisiscentrum, aangezien hij de eerste bestemming van de evaluaties is. De gegevens "IN" zijn de inkomende gegevens bij het OCAD komende van de ondersteunende dienst en de gegevens "OUT" zijn de uitgaande gegevens van het OCAD naar de ondersteunende dienst. Deze gegevens omvatten in hun cijfers respectievelijk de "RFI IN" en de "RFI OUT"]

8. De cijfertabel geeft de informatiestroom voor het jaar 2019⁵ tussen het OCAD en de vier ondersteunende diensten weer⁶. Deze gegevens werden door het OCAD meegedeeld en werden getrokken uit de databank PROTEUS. Het gaat dus enkel om informatiestromen die door het OCAD relevant worden geacht. Wanneer de informatie aankomt op het OCAD, maakt ze immers het voorwerp uit van een evaluatie door de dienst dossier- en documentatiebeheer, zelfs door de deskundige. Indien de gegevens relevant worden bevonden, worden ze in PROTEUS ingevoerd. Indien niet, wordt er niets ingevoerd. De uitgaande gegevens van het OCAD maken ook het voorwerp uit van een evaluatie, maar logischerwijs komt het zeer zelden voor dat uitgaande gegevens van het OCAD relevant worden bevonden en moeten worden ingevoerd in PROTEUS (dat is bijvoorbeeld het geval voor de evaluaties gemaakt van TF's die opgenomen zijn in de GGB en die per mail waren gestuurd aan het DG EPI en niet via de GGB als gevolg van een technisch probleem).

Het OCAD wijst erop dat deze cijfergegevens enerzijds geen rekening houden met de gestuurde evaluaties (behalve voor NCCN – Crisiscentrum) en anderzijds evenmin rekening houden met de verzoeken (of uitwisselingen) die niet ingevoerd zijn in PROTEUS (die door het OCAD als niet-relevant zijn beoordeeld). Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn van de RFI's voor ongekende entiteiten die naar het OCAD worden gestuurd en geen informatie bevatten die relevant is voor het OCAD (wat in dit geval de 224 RFI IN van de FOD Justitie Penitentiaire Inrichtingen verklaart met een merkelijk lager cijfer OUT van het OCAD (50)).

⁵ Van 1/1/2019 tot en met 31/12/2019.

⁶ Cijfergegevens op 7/8/2020 ontvangen van de verantwoordelijke van de dienst dossier- en documentatiebeheer van het OCAD.

Het geringe aantal berichten “out” voor het DG EPI kan worden verklaard door het feit dat: alle verzoeken niet noodzakelijkerwijs worden geregistreerd in PROTEUS; de informatiestroom moet eerder gaan in de zin “inkomend OCAD” dan in de zin “uitgaand OCAD”; de gedetacheerde leden van het OCAD hebben toegang tot SIDIS.

9. Algemene vaststellingen met betrekking tot deze gegevens:

- de FOD Binnenlandse Zaken Crisiscentrum en de FOD Justitie Penitentiaire Inrichtingen wisselen verreweg de grootste hoeveelheid informatie uit met het OCAD (respectievelijk 2940 en 2273);

- in het geval van de FOD Justitie Penitentiaire Inrichtingen is de informatiestroom voor het overgrote merendeel bestemd voor het OCAD (inkomende stroom 2223 op 2273), terwijl in het geval van de FOD Binnenlandse Zaken Crisiscentrum de uitgaande informatiestroom van het OCAD groter is dan de inkomende stroom (1606 tegenover 1334);

- de FOD Justitie Penitentiaire Inrichtingen is de dienst die het meeste verzoeken om informatie heeft gestuurd naar het OCAD (224 RFI), de andere ondersteunende diensten laten een zeer gering aantal verzoeken optekenen;

- de twee andere ondersteunende diensten – de FOD Justitie dienst Erediensten en Vrijzinnigheid en de FOD Financiën Algemene Administratie van de Thesaurie – hebben een zeer beperkte informatie-uitwisseling met het OCAD (respectievelijk 13 en 17); deze cijfers moeten evenwel gecontextualiseerd worden aangezien deze twee ondersteunende diensten samenwerken met het OCAD binnen het welbepaalde kader van hun respectieve bevoegdheden: - de procedure voor de bevrozing van tegoeden voor de Thesaurie; - de verificaties die moeten gebeuren voor de bedienaars van de erediensten die weddestaten genieten en - de procedure voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen voor de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid.

2.2. Specifieke voorstelling en beschrijving van de informatiestroom tussen elke ondersteunende dienst en het OCAD – specifieke vaststellingen

10. In dit deel komen de verschillende ondersteunende diensten die het voorwerp van onderzoek uitmaken één voor één aan bod. De verrichte analyse is gebaseerd op de verschillende gesprekken die werden gevoerd, in het bijzonder met de gedetacheerde deskundige van de ondersteunende dienst (die dient in te staan voor de verbinding met zijn dienst van oorsprong) en de personeelsleden die de contactpunten van de ondersteunende dienst zijn. Om de lezing en de vergelijking tussen ondersteunende diensten te vergemakkelijken, werd een samenvattende tabel gemaakt⁷.

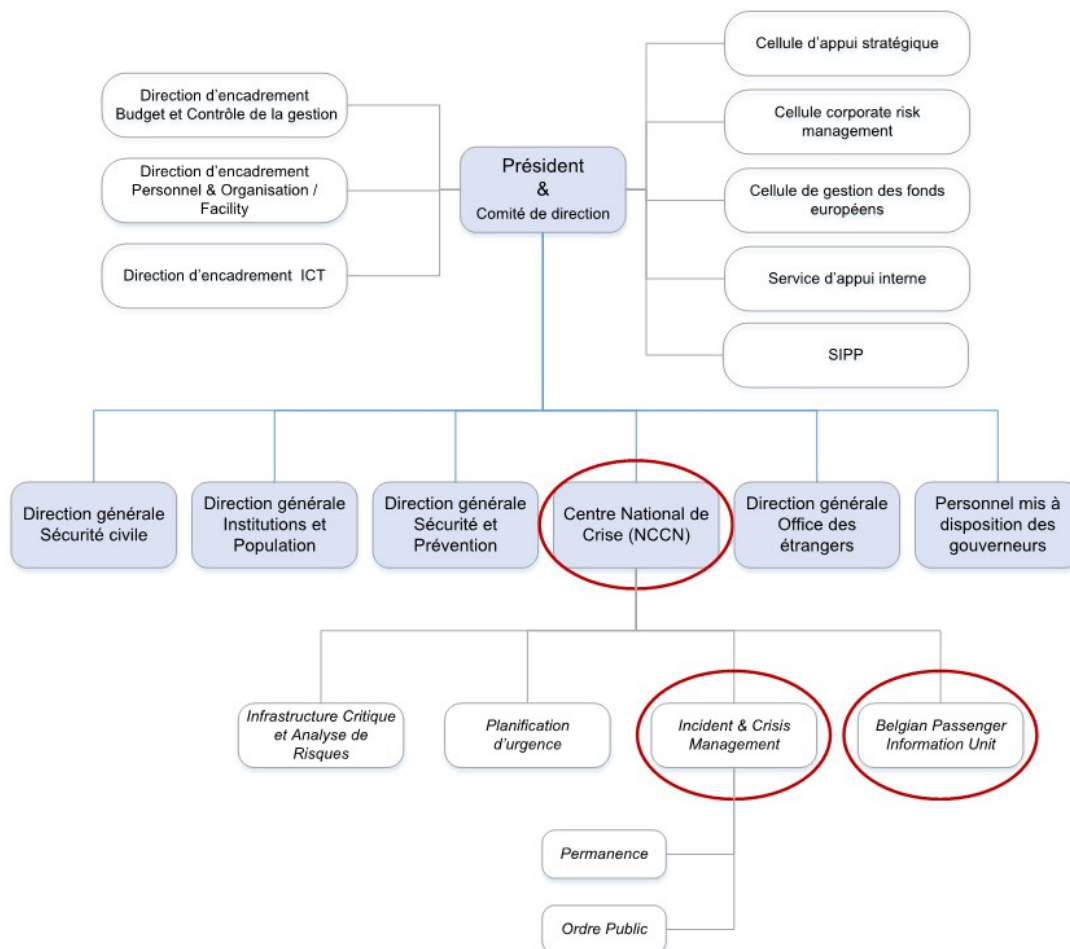
11. Om het begrip en de vergelijking te vergemakkelijken, wordt dezelfde structuur gebruikt voor de vier ondersteunende diensten. Ze worden besproken in afnemende volgorde van de omvang van de informatiestroom tussen hen en het OCAD⁸.

---

⁷ Zie *infra* de vergelijkende tabel in punt 2.3.

⁸ Zie hiervoor de cijfertabel voor de informatiestroom in punt 2.1.

2.2.1. FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum (NCCN)

[Organigram 1: FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum]

Het (de) POC(s)

12. Binnen de FOD Binnenlandse Zaken - Crisiscentrum is het voornamelijk de directie “*Incident & Crisis Management*” (ICM) die in contact staat met het OCAD. Deze dienst bestaat uit een vijftigtal personen en waarborgt een doorlopende permanentie (24u per dag, 7 dagen op 7). Het Crisiscentrum maakt deel uit van één van de vijf algemene directies waaruit de FOD Binnenlandse Zaken is samengesteld. Het Crisiscentrum is een hoofdrolspeler in de coördinatie van de strijd tegen terrorisme, gezien zijn kernopdrachten op het vlak van het nemen van veiligheidsmaatregelen⁹.

⁹ Zijn opdrachten vloeien voort uit het KB van 18 april 1988 (Koninklijk besluit tot oprichting van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de regering), dat een crisis definieert als elke gebeurtenis die wegens haar aard of gevolgen de vitale belangen van het land of de essentiële behoeften van de bevolking bedreigt, een dringende besluitvorming vereist en de gecoördineerde inzet van verscheidene departementen en organismen vergt. De dienst Openbare orde is specifiek belast met de planning, coördinatie en opvolging van de veiligheid bij gebeurtenissen van grote omvang die een voorbereiding en coördinatie vereisen tussen verschillende diensten. Het Crisiscentrum organiseert de veiligheid van

Het is ook lid van het Coördinatiecomité voor inlichting en veiligheid¹⁰, het is de vertegenwoordiger van de FOD Binnenlandse Zaken bij het Strategisch Comité voor inlichting en veiligheid¹¹, en in voorkomend geval, bij de Nationale Veiligheidsraad¹². Het Crisiscentrum is ook lid van de Nationale Autoriteit voor de beveiliging van het spoorwegvervoer, voorgezeten door de FOD Mobiliteit en belast met de versterking van de strijd tegen terrorisme in het spoorwegvervoer¹³. Het heeft ook een belangrijke rol in de coördinatie van de programma's ter bescherming van de kritieke infrastructuur. In het kader van dit onderzoek werd een gesprek gevoerd met de directrice ICM en de directeur BelPIU (*Belgian Passenger Information Unit* of PIE – Passagiersinformatie-eenheid).

13. Door zijn opdrachten zijn de contacten tussen het Crisiscentrum en het OCAD voortdurend, aangezien het centrum de te nemen maatregelen bepaalt op basis van de dreigingsevaluaties gemaakt door het OCAD. In dat opzicht vinden er zeer vaak coördinatie- en veiligheidsvergaderingen plaats, meer bepaald bij grote evenementen of wanneer buitenlandse VIP's naar België komen.

14. De zeer regelmatige contacten tussen het Crisiscentrum en het OCAD bestonden dus al lang voordat de dienst werd aangewezen als ondersteunende dienst van het OCAD. Daarentegen verstrekt het Crisiscentrum slechts erg weinig informatie aan het OCAD, tenzij over het houden van evenementen of de komst van buitenlandse VIP's (bijvoorbeeld door verzoeken om dreigingsevaluaties). De reden voor deze recente aanwijzing is te vinden in de invoering op 15 januari 2018 van het BelPIU-systeem, beheerd op het niveau van het Crisiscentrum, dat voor het OCAD interessante gegevens kan opleveren over de verplaatsingen van personen die gekend zijn voor terrorisme. Dankzij deze aanwijzing kunnen die gegevens immers wettelijk worden doorgezonden naar het OCAD via de voeding van de GGB.

15. De Passagiersinformatie-eenheid (of *Belgian Passenger Information Unit* – BelPIU) staat in voor het verzamelen, het opslaan en het verwerken van de gegevens van passagiers die een internationaal transportmiddel vanuit, naar of via België gebruiken, en dit zowel binnen als buiten de Europese Unie¹⁴. De passagiersgegevens

---

personaliteiten (staatschefs en regeringsleiders,...) en instellingen (ambassades,...) in België. [*Bron FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum*].

¹⁰ Het Coördinatiecomité voor inlichting en veiligheid is ermee belast om aan de Nationale Veiligheidsraad gecoördineerde voorstellen voor te leggen aangaande het algemeen inlichtingen- en veiligheidsbeleid en de coördinatie van de strijd tegen de financiering van het terrorisme [*Bron: FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum*]. Het OCAD neemt ook deel aan het Coördinatiecomité voor inlichting en veiligheid. KB van 2 juni 2015.

¹¹ Het Strategisch Comité voor inlichting en veiligheid is ermee belast toe te zien op de gecoördineerde uitvoering van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad en de voorstellen van beslissing aan die raad voorgelegd te analyseren. [*Bron: FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum*].

¹² De Nationale Veiligheidsraad bepaalt het algemeen inlichtingen- en veiligheidsbeleid en is eveneens bevoegd voor de coördinatie van de strijd tegen de financiering van het terrorisme [*Bron: FOD Binnenlandse Zaken – Crisiscentrum*].

¹³ KB van 7 maart 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 26 januari 2006 tot oprichting van een Federaal Comité voor de Beveiliging van het Spoorwegvervoer en houdende diverse maatregelen voor de beveiliging van het intermodaal vervoer.

¹⁴ De doorgezonden gegevens zijn de reservatiegegevens van de passagiers ("PNR – *Passenger Name Record*"-gegevens) en de gegevens op een authentiek document (identiteitskaart, paspoort – "API – *Advance Passenger Information*"-gegevens).

worden voortdurend doorgegeven door de vervoerders en worden geanalyseerd aan de hand van vooraf bepaalde criteria en vergeleken met de databanken GGB (Gemeenschappelijke Gegevensbank - OCAD) en ANG (Algemene Nationale Gegevensbank - Politie). Wanneer er een “hit” is in de GGB (overeenstemmende identiteiten), worden de gegevens ingevoerd in de GGB en gestuurd aan onder meer het OCAD¹⁵. De gegevens kunnen tevens worden gebruikt voor gerichte opzoeken¹⁶.

16. Het Crisiscentrum verzekert 24u per dag en 7 dagen op 7 een permanentiedienst. Deze permanentie kan gebruikmaken van de wachtdienst van het OCAD in het kader van de evaluaties die dringend buiten de kantooruren zouden moeten worden verricht.

Uit het Crisiscentrum is geen personeelslid gedetacheerd bij het OCAD

17. Er zijn geen personeelsleden van het Crisiscentrum gedetacheerd naar het OCAD. Volgens de directrice ICM blijkt dat niet nodig te zijn om de eenvoudige reden dat enerzijds het Crisiscentrum en het OCAD voortdurend met elkaar in contact staan en anderzijds hun kantoren dicht bij elkaar gelegen zijn. De directrice ICM legt uit dat zij nagenoeg dagelijks telefonisch contact heeft met de verantwoordelijke van het departement punctuele analyse. Ze omschrijft de informatiestroom met het OCAD als zeer goed.

2.2.1.1. Analyse van de informatiestroom tussen NCCN en OCAD (kwantitatief)

2019	TOTAL	IN	OUT	RFI IN	RFI OUT
SPF INTÉRIEUR - CENTRE DE CRISE (DGCC)	2940	1334	1606	7	8

[Tabel 2: Cijfergegevens ontvangen van het OCAD – in het geval van het NCCN zijn de door het OCAD verstuurd evaluaties inbegrepen. De gegevens “IN” zijn de inkomende gegevens bij het OCAD komende van de ondersteunende dienst en de gegevens “OUT” zijn de uitgaande gegevens van het OCAD naar de ondersteunende dienst. Deze gegevens omvatten in hun cijfers respectievelijk de “RFI IN” en de “RFI OUT”]

18. De informatiestroom van het Crisiscentrum met het OCAD is de omvangrijkste van de vier onderzochte ondersteunende diensten. Dat wordt natuurlijk verklaard door het feit dat het Crisiscentrum de eerste bestemming is van de evaluaties die worden gemaakt door het OCAD, aangezien het Crisiscentrum zich op die evaluaties baseert om passende maatregelen te nemen die samenhangen met het door het OCAD bepaalde dreigingsniveau. De verzoeken om evaluatie gericht aan het OCAD zijn mee in rekening gebracht in deze statistieken, net zoals de evaluaties die het OCAD heeft gestuurd aan het Crisiscentrum¹⁷.

19. Zo werden voor het jaar 2019, 1334 inkomende berichten bij het OCAD geregistreerd in PROTEUS. 1159 daarvan hebben betrekking op verzoeken om evaluatie (“VEVAL”). De andere berichten betreffen grotendeels algemene of

¹⁵ Ze worden ook gestuurd aan de VSSE, de ADIV en aan DJSOC Terrorisme (Federale politie).
¹⁶ Dergelijke opzoeken kunnen echter niet door het OCAD worden gevraagd aan PIE - BELPIU.
¹⁷ Dit is **niet** het geval van de drie andere nieuwe ondersteunende diensten. Alle andere ondersteunende diensten worden immers beschouwd als “standaardbestemmingen” van het OCAD, waaraan de evaluaties die van belang kunnen zijn ter informatie worden gestuurd, terwijl het Crisiscentrum de voornaamste aanvrager van evaluaties en dus de eerste bestemming van de evaluaties van het OCAD is, aangezien het zich erop baseert om te bepalen welke veiligheidsmaatregelen er dienen te worden genomen.

specifieke informatie in verband met gebeurtenissen, incidenten, aanslagen of bedreigingen¹⁸. In de cijfers zijn ook 61 uitnodigingen voor vergaderingen vervat. In totaal zijn er 7 inkomende RFI's (*Request For Information*) geteld.

20. Er zijn ook 1606 uitgaande berichten van het OCAD waaronder 1563 evaluaties gestuurd aan het Crisiscentrum. Er blijven 43 andere doorgezonden berichten waarvan 8 RFI's (van deze 8 RFI's zijn er 7 waarbij het Crisiscentrum in kopie staat, slechts één is dus rechtstreeks gericht aan het Crisiscentrum). Naast deze RFI's hebben 8 berichten betrekking op statistieken en 7 op vergaderingen¹⁹.

21. Het Crisiscentrum heeft ook cijfergegevens aangeleverd voor 2019: zo werden 1117 bestanden geregistreerd als evaluaties gericht aan het OCAD en werden 1683 inkomende documenten afkomstig van het OCAD geïnventariseerd (evaluaties, bevestigingen, nota's, ...). Het verschil tussen de cijfers aangeleverd door het OCAD en door het Crisiscentrum heeft volgens deze laatste met twee zaken te maken: enerzijds richten andere diensten dan het NCCN verzoeken om evaluaties aan het OCAD (lokale politie, DAO, FOD Buitenlandse Zaken, ...) en anderzijds is de manier waarop de evaluaties worden geteld anders dan bij het NCCN. Verscheidene evaluaties ontvangen van het OCAD kunnen immers opgenomen zijn in één enkel dossier of onder één enkel onderwerp. Bijgevolg tellen zij slechts voor één evaluatie (bv.: de Europese tops).

2.2.1.2. Analyse van de informatiestroom (kwalitatief)

22. De informatie-uitwisseling verloopt via 3 kanalen: per e-mail (voor de niet-geclassificeerde informatie en evaluaties, dus ook voor deze ondergebracht in de categorie 'beperkte verspreiding' – dit via de functionele en professionele mailboxen), via de GGB (het Crisiscentrum heeft toegang en kan de databank voeden). De uitgewisselde informatie wordt alleen in PROTEUS ingevoerd als ze relevant wordt bevonden. In dringende gevallen kan een verzoek telefonisch aan het OCAD worden gericht, maar onmiddellijk daarna wordt het per e-mail bevestigd aan de wachtdienst van het OCAD. Volgens de directrice ICM van het Crisiscentrum en volgens het OCAD is de informatiestroom zeer goed.

23. Het Crisiscentrum heeft geen opmerkingen over de antwoordtermijnen van het OCAD op zijn verzoeken. In dringende gevallen werkt het permanentiesysteem van de twee diensten zeer goed en zijn de termijnen erg kort.

---

¹⁸ Nota OCAM OCAD/A/107/2020/89 d.d. 7/8/2020 "Nieuw toezichtsonderzoek naar de nieuwe ondersteunende diensten", p. 2.

¹⁹ Die informatie is ook gehaald uit de nota OCAM OCAD/A/107/2020/89.

Evaluaties van het OCAD

24. Het Crisiscentrum ontvangt de evaluaties van het OCAD via zijn functionele mailbox (niet-geclassificeerde evaluaties, anders is het via het BINII-systeem). De verzoeken om evaluatie verlopen ook via de functionele mailbox van het OCAD.

OCAD naar OD en OD naar OCAD (UNCLASS)

25. De specifieke verzoeken om informatie (RFI) komen terecht in de functionele mailbox van het Crisiscentrum, maar er zijn er nauwelijks (slechts één was rechtstreeks gericht aan het Crisiscentrum voor het jaar 2019). Alle andere informatiestromen van het OCAD naar het Crisiscentrum (zoals de evaluaties) verlopen via de functionele mailbox van het Crisiscentrum (functionele mailbox van de directie ICM).

26. Zoals *supra* aangegeven, worden de verzoeken van het Crisiscentrum ingediend via de wachtdienst en worden ze ingevoerd door de beheerder/documentalist die ze stuurt aan de gedetacheerde deskundige(n) die bevoegd is (zijn) om ze te behandelen (met de verantwoordelijke van de deskundigen in kopie).

OCAD naar OD en OD naar OCAD (CLASS)

27. Geclassificeerde documenten worden verstuurd via het BINII-systeem. Hetzelfde geldt voor het Crisiscentrum met het OCAD als bestemming.

2.2.1.3. Verwerking van de ontvangen en doorgezonden gegevens

28. De geclassificeerde informatie wordt bewaard in een kluis bij het Crisiscentrum. Er is ook een register waarin de referenties van het document, de data en de handtekening zijn vermeld. De veiligheidsofficier meldt er de ontvangst van de documenten.

29. De niet-geclassificeerde informatie wordt met behulp van de computer bewaard op het Crisiscentrum.

2.2.1.4. Veiligheidsofficier en veiligheidsmachtigingen

30. De veiligheidsofficier van het Crisiscentrum staat in voor het beheer van de geclassificeerde documenten. Alle maatregelen worden genomen om te voldoen aan de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen.

31. Alle personeelsleden van de dienst Openbare orde zijn houder van een veiligheidsmachtiging van (minstens) het niveau GEHEIM²⁰. Deze veiligheidsmachtigingen worden beheerd op het niveau van de veiligheidsofficier.

---

²⁰ Voor alle personeelsleden van het Crisiscentrum - directie ICM is voorzien dat ze op middellange termijn beschikken over een machtiging van het niveau ZEER GEHEIM.

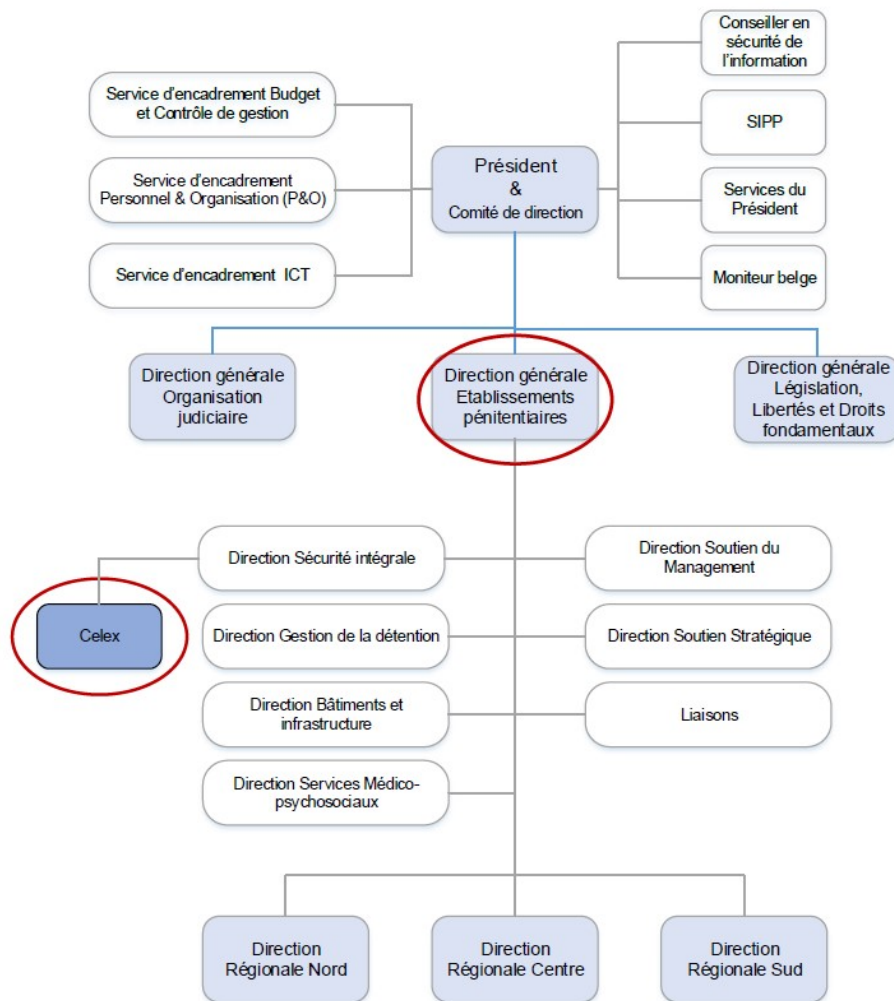
2.2.1.5. Tussentijdse vaststellingen – FOD Binnenlandse Zaken NCCN

32. Wat het Crisiscentrum betreft, is de directie ICM het contactpunt waarlangs het overgrote deel van de uitwisseling met het OCAD loopt. De informatie-uitwisseling is op kwantitatief vlak erg belangrijk, aangezien het Crisiscentrum werkelijk de eerste bestemming is van de verrichte analyses. De ingevoerde procedures bieden waarborgen die het eventuele verlies van informatie sterk beperken (gebruik van functionele mailboxen).

33. De aanwijzing van het Crisiscentrum als ondersteunende dienst maakt het mogelijk om de informatiestroom tussen het OCAD en het Crisiscentrum te legaliseren in het algemeen en in het bijzonder de stroom betreffende BelPIU, de stroom met behulp van de GGB of via de partnerdiensten die verzoeken gestuurd hebben aan BelPIU voor gerichte opzoeken.

34. De veiligheidsmaatregelen inzake geclassificeerde documenten worden nageleefd en toegepast door de veiligheidsofficier (beveiligde ruimte met kluis, veiligheidsmachtigingen).

2.2.2. FOD Justitie – Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (DG EPI)

[Organigram 2: FOD Justitie – CelEx]

Het (de) POC(s)

35. Het voornaamste contactpunt van het OCAD bij de FOD Justitie Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen is de dienst CelEx (Cel Extremisme). Deze dienst bestaat uit acht personeelsleden, waarvan zes analisten²¹, een diensthoofd en een administratief personeelslid. CelEx werkt met de drie regionale directies (Noord, Zuid en Centrum), maar werkt ook rechtstreeks met de 35 penitentiaire inrichtingen gespreid over het grondgebied. Het is een adviesverlenende dienst die geen beslissings-bevoegdheid heeft. CelEx heeft toegang tot de GGB²² en kan er rechtstreeks gegevens in invoeren²³. De dienst beschikt over een functionele mailbox, maar er is geen

²¹ Elke analist behandelt een regio met een aantal penitentiaire inrichtingen.

²² Net zoals de drie regionale directies.

²³ KB van 21 JULI 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank Terrorist Fighters, art. 7 §1: “De basisdiensten en de in artikel 44/11/3ter, § 2, eerste lid, d), f), g) en h) van de wet op het

officiële permanentie, de personeelsleden hebben echter op vrijwillige basis (en dus onbezoldigd) een permanentiesysteem ingevoerd tijdens de weekends.

36. CelEx wijst erop dat hij meer en meer werkt met het lokale niveau (rechtstreeks met de gevangenis), aangezien het aantal berichten dat van daaruit naar boven doorstroomt steeds belangrijker wordt. Zo werkt de dienst met de lokale psychosociale diensten, maar ook met de centrale psychosociale dienst²⁴. Deze stijging van het aantal berichten is te wijten aan het feit dat de verschillende diensten veel vaker werken met menselijke bronnen (CelEx ontvangt dagelijks tussen 100 en 150 e-mails met informatie afkomstig van het lokale penitentiaire netwerk). Wanneer CelEx een verzoek stuurt aan het lokale niveau, wordt er bovendien veel sneller een antwoord gekregen dan vroeger. Gelet op het grote aantal gegevens die binnenkomen, tracht CelEx die te filteren, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen wat relevant is en wat dat minder is.

37. De voornaamste partners van CelEx zijn het OCAD (de wachtdienst), DJSOC Terro en de VSSE (CelGP – Cel Gevangenis - Prison²⁵). Het is aan die partners dat CelEx regelmatig verzoeken om informatie stuurt. Om de screening van nog niet veroordeelde verdachten te doen, stuurt CelEx zijn verzoek bij voorrang aan DJSOC Terro met de andere partners in kopie, terwijl voor de al veroordeelden deze verzoeken tot screening bij voorrang worden gestuurd aan de VSSE (CelGP) met de anderen in kopie. Verzoeken tot screening worden daarenboven uitgevoerd bij aanvragen voor bezoek, telefonie of videofonie (Covid-19-maatregelen)²⁶. CelEx kan enkel optreden voor de personen die geseind zijn als geradicaliseerd volgens de criteria van het OCAD. Die persoon is dan CelEx “gekend” op het niveau van DG EPI en CelEx ontvangt een automatische push in SIDIS voor elke wijziging of elke vraag betreffende

---

*politieambt bedoelde partnerdiensten beschikken over een rechtstreekse toegang tot de persoonsgegevens en de informatie van [de gegevensbank Terrorist Fighters]^L en moeten deze voeden overeenkomstig de bepalingen van artikel 44/11/3ter, §§ 4 en 5 van de wet op het politieambt”. Artikel 44/11/3ter § 2 van de wet op het politieambt stelt “Op basis van de behoefte om te kennen, zijn alle of een gedeelte van de persoonsgegevens en informatie van de gemeenschappelijke gegevensbanken rechtstreeks toegankelijk voor het Orgaan en de volgende diensten die belast zijn met bevoegdheden in de materies bedoeld in artikel 44/2, § 2: (...) d) het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen en de penitentiaire inrichtingen”. § 4 van hetzelfde artikel stelt bovendien: “Het Orgaan en de diensten bedoeld in § 1 alsook de directies, diensten, organen, organismen, overheden of commissie **bedoeld in §§ 2 en 3 die rechtstreeks toegang hebben tot de gemeenschappelijke gegevensbanken zenden ambtshalve de in artikel 44/2, § 2, bedoelde persoonsgegevens en informatie aan de gemeenschappelijke gegevensbanken toe. Deze persoonsgegevens en informatie worden onder hun verantwoordelijkheid en volgens hun interne validatieprocedures opgenomen in de gemeenschappelijke gegevensbanken overeenkomstig de nadere regels die worden bepaald door de Koning, na het advies bedoeld in artikel 44/11/3bis, § 3 te hebben ontvangen**”. Alles wat door DG EPI wordt ingevoerd in de GGB wordt in een register genoteerd (EXCEL-bestand).*

²⁴ Op het niveau van de lokale psychosociale diensten zijn deskundigen die een 10-daagse opleiding extremisme hebben gevolgd aangewezen om in te staan voor de dossiers. De centrale psychosociale dienst, van zijn kant, houdt supervisie op het werk van de lokale psychosociale diensten. Bij een vraag tot vervroegde vrijlating bijvoorbeeld wordt voor de straffen van meer dan 3 jaar een psychosociaal onderzoek gevoerd om de risico's op recidive vast te stellen en om de risico's te verminderen.

²⁵ Deze cel houdt zich bezig met de opvolging van gevangenen die een dreiging kunnen inhouden (binnen de bevoegdheidssfeer van de VSSE, waaronder terrorisme en extremisme).

²⁶ Het verzoek om screening heeft niet de identificatie van een telefoonnummer tot gevolg (of soortgelijke verzoeken). Het is erop gericht om vast te stellen of het contact als verontrustend kan worden beoordeeld en heeft tot doel zo veel mogelijk te vermijden dat er netwerken worden gevormd.

die persoon²⁷. Dat belet CelEx niet om andere gevangenen op te volgen die niet als CelEx “gekend” zijn omdat ze niet voldoen aan de criteria die het OCAD heeft opgesteld. Op dit ogenblik worden in totaal 166 personen²⁸ opgevolgd door CelEx (CelEx-gevangenen). Als een gevangene onder de toepassing “bijzondere instructies extremisme” wordt geplaatst, is bovendien een automatische push in SIDIS mogelijk voor elke verplaatsing buiten de inrichting (bv. bij uitgangsverloven, penitentiair verlof, einde straf, ...).

38. Om de twee maanden stellen de directies van de penitentiaire inrichtingen en de lokale psychosociale diensten observatieverslagen op over de personen die voorkomen op de CelEx-lijst (nu 166 personen). Deze verslagen zijn gebaseerd op de observaties die worden verricht op lokaal niveau en worden overgemaakt aan CelEx en aan de centrale psychosociale dienst. CelEx probeert deze observaties te oriënteren, maar verduidelijkt dat de ruwe observaties ook interessant kunnen zijn. Een synthese van deze tweemaandelijks verslagen wordt ter informatie gestuurd aan de veiligheidspartners (OCAD, DJSOC Terro en VSSE). Deze synthese wordt ook gevat in de GGB voor de gevangenen die GGB gekend zijn.

39. CelEx geeft ook adviezen naar aanleiding van vragen van lokale of regionale directies voor een strafuitvoeringsmodaliteit²⁹. In die gevallen vraagt CelEx het advies van alle veiligheidspartners. Die adviezen stellen de directies van de penitentiaire inrichtingen in staat om de regimes van die personen te (her)evalueren³⁰. Die adviezen doen ook dienst wanneer de gevangene zijn vrijlating op het einde van zijn straf krijgt (in dit geval stelt de VSSE ook een verslag op). Telkens als CelEx dat nuttig acht, wordt via de GGB een verzoek om evaluatie gestuurd naar het OCAD, dat moet antwoorden binnen een termijn van 14 dagen.

40. CelEx heeft MODEX (MODule EXtremisme) tot zijn beschikking binnen de gegevensbank SIDIS. CelEx voert informatie in deze module in, die een interne tool is die uitsluitend toegankelijk is voor hem en voor de centrale psychosociale dienst (de twee gedetacheerde leden bij het OCAD hebben er ook toegang toe). Er werd ook een systeem ingevoerd voor de archivering van de e-mailcorrespondentie. CelEx gebruikt bovendien de analysetool VERA-2R (*Violent Extremism Risk Assessment*) aan de hand waarvan het risico dat een individu vertoont om gewelddadig te handelen in naam van een ideologie kan worden geanalyseerd en geëvalueerd. Het is de centrale psychosociale dienst, in overleg met de lokale psychosociale diensten, die de risicoanalyses uitvoert met behulp van de tool VERA-2R.

---

²⁷ Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat verdachten van terrorisme, die nog niet veroordeeld zijn, niet opgenomen zijn in de GGB omdat ze niet beantwoorden aan de criteria van het OCAD (meer bepaald minstens dreigingsniveau 2 vertonen), dan ook niet worden opgenomen bij de CelEx “gekende” personen. Onlangs was dit het geval voor vijf verdachten die waren opgesloten op verdenking van financiering van terrorisme. CelEx is niettemin van oordeel dat ze gevolgd moeten worden.

²⁸ In 2017 waren dat er 230.

²⁹ De Directie Detentiebeheer neemt de beslissing over de toekenning van de volgende strafuitvoeringsmodaliteiten: toelating uitgangsverlof en penitentiair verlof. De Strafwitvoeringsrechtbank (SUR) kan, voor dossiers met een straf hoger dan drie jaar gevangenisstraf, beslissen over de volgende strafuitvoeringsmodaliteiten: beperkte detentie, elektronisch toezicht en voorwaardelijke invrijheidstelling. Beide diensten vragen het advies van de gevangenisdirecteur, die zelf een verzoek richt aan CelEx die dan zijn verzoek om evaluatie indient bij het OCAD.

³⁰ Een zeventigtal geradicaliseerde personen staan op het ogenblik onder bewind.

De gedetacheerde deskundige en het gedetacheerde personeelslid binnen het departement CVE

41. Een deskundige is gedetacheerd uit de FOD Justitie Penitentiare Inrichtingen naar het OCAD en oefent er de functie van verbindingsofficier uit. Naast die functie is zij belast met een aantal taken:

Uit te voeren taken
Gedetacheerde deskundige (sinds februari 2019)
- is verantwoordelijk voor een vijftiental op te volgen en te evalueren FTF's; - radicale islam; - extreemrechts; - Zuid-Amerika, Duitsland, Engeland, Nederland; - neemt deel aan een LTF; - neemt deel aan "Team Gevangenis" operationele werkgroep naar de CelEx-entiteiten die 1x/15 dagen bijeenkomt

42. Voordat ze naar het OCAD ging, maakte de gedetacheerde deskundige deel uit van CelEx. Ze legt uit dat ze op vraag van CelEx evaluaties maakt over de geradicaliseerde gevangenen. Daartoe gebruikt ze ROOT37, nieuwe methodologie van het OCAD voor de risicobeoordeling³¹. Ze maakt deel uit van "TEAM GEVANGENIS", operationele werkgroep belast met de opvolging van de CelEx-entiteiten en met de analyse van de nieuwe informatie over de geradicaliseerde gevangenen. Ze heeft toegang tot SIDIS Suite, net zoals de andere leden van het OCAD in de nabije toekomst.

43. Een ander personeelslid is ook gedetacheerd en maakt deel uit van het departement CVE (*Counter Violent Extremism*) van het OCAD.

Uit te voeren taken
Personeelslid gedetacheerd bij CVE (sinds maart 2019)
- maakt deel uit van het departement CVE belast met o.a. de tertiaire preventie inzake gewelddadig extremisme; - maakt deel uit van het "Team Quality" van het OCAD (check van evaluaties); - maakt deel uit van het "Team Gevangenis", operationele werkgroep met DJSOC/VSSSE/DG EPI voor de gevangenen; - geeft opleiding over het gevangenisleven; - is verantwoordelijk voor een vijftiental op te volgen en te evalueren FTF's; - neemt deel aan de evaluaties over de gevangenen, in het bijzonder over de analyse van de psychologische en gedragsaspecten (o.a. op basis van verslagen van de psychosociale diensten van DG EPI).

44. Dit personeelslid maakte deel uit van de centrale psychosociale dienst, belast met de supervisie op het werk van de lokale psychosociale diensten. Ze heeft nog regelmatige contacten met de centrale psychosociale dienst. Ze levert meer bepaald steun aan de leden van het OCAD met het oog op een goed begrip van de informatie die vervat is in de verslagen die zijn opgesteld door de psychosociale diensten en die psychosociale en gedragsanalyses bevatten³². Ze maakt ook deel uit van "TEAM GEVANGENIS". Ze heeft meegewerkt aan de invoering van de methodologie ROOT37 binnen het OCAD. Als er een specifiek verzoek moet worden gericht aan DG EPI, zet ze de functionele mailbox van het OCAD en de gedetacheerde deskundige van CelEx in kopie.

³¹ Deze methodologie maakt het mogelijk om een gestructureerde raming te maken van de waarschijnlijkheid dat een individu een toekomstige extremistisch geïnspireerde gewelddaad pleegt [activiteitenverslag 2019 van het OCAD].

³² Deze verslagen kunnen worden geraadpleegd door de twee gedetacheerde personeelsleden van DG EPI via hun toegang tot SIDIS.

De twee bij het OCAD gedetacheerde personeelsleden wijzen erop dat ze door hun vroegere dienst niet op de hoogte worden gehouden van de wijzigingen die zich kunnen voordoen binnen DG EPI.

2.2.2.1. Analyse van de informatiestroom tussen DG EPI en OCAD (kwantitatief)

2019	TOTAL	IN	OUT	RFI IN	RFI OUT
SPF JUSTICE - ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES (DG EPI)	2273	2223	50	224	2

[Tabel 3: Cijfergegevens ontvangen van het OCAD – de door het OCAD verstuurd evaluaties zijn niet inbegrepen in deze gegevens. De gegevens “IN” zijn de inkomende gegevens bij het OCAD komende van de ondersteunende dienst en de gegevens “OUT” zijn de uitgaande gegevens van het OCAD naar de ondersteunende dienst. Deze gegevens omvatten in hun cijfers respectievelijk de “RFI IN” en de “RFI OUT”]

45. De informatiestroom is aanzienlijk voor 2019, met een zeer groot overwicht voor de inkomende berichten bij het OCAD (2223 op 2273). Deze inkomende berichten hebben hoofdzakelijk betrekking op personen die op dit ogenblik opgesloten zijn of die in het verleden opgesloten waren. Hierin is onder meer inbegrepen alle informatie betreffende een potentiële dreiging (los van het feit of dat al dan niet betrekking heeft op het penitentiair systeem), alle verslagen over FTF/HTF’s of HP’s opgesteld over CelEx-gevangenen (bijvoorbeeld de observatieverslagen, de aanhoudingsbevelen, de vonnissen, ...), alle verzoeken die rechtstreeks betrekking hebben op het OCAD of de GGB, het maandelijks informatiecbestand waarin de CelEx-gevangenen opgenomen zijn, de verslagen van de operationele en strategische werkgroepen GEVANGENIS³³. Andere berichten van CelEx komen ook in de functionele mailbox van de wachtdienst terecht, maar worden doorgezonden naar het “TEAM GEVANGENIS” dat analyseert welk gevolg eraan moet worden gegeven en of er gegevens in PROTEUS moeten worden ingevoerd³⁴.

46. Van de 2223 inkomende berichten hebben er 79 betrekking op verzoeken om dreigingsevaluaties in verband met de GGB en 2 op dreigingsevaluaties. Bovendien zijn er 224 RFI’s. In dat verband verduidelijkt het OCAD dat er enorm veel informatie wordt uitgewisseld tussen de partners die deelnemen aan de operationele werkgroep GEVANGENIS. Deze informatie wordt meestal gestuurd als RFI, maar enkel ter informatie aan het OCAD (er wordt geen reactie verwacht als het antwoord negatief is). Het merendeel van deze gegevens worden dus behandeld als inkomende berichten.

47. Voor 2019 zijn er 50 uitgaande berichten naar CelEx en 2 RFI’s. Van deze 50 uitgaande berichten zijn er ook 27 GGB-evaluaties verstuurd via een officieel document van het OCAD, als gevolg van een technisch probleem van de GGB.

³³ Deze verslagen zijn afkomstig van het OCAD.

³⁴ Het OCAD benadrukt dat het gaat om informatie over alle uitgangen uit de gevangenis, vragen of bezoekers, telefoonnummers en/of organisaties (vaak vzw’s) niet ongunstig gekend zijn, e-mails met informatie over de zaken die werden aangetroffen op de gevangenen (USB-sticks, gsm, ...), e-mails met informatie over observaties, contacten, ..., informatie over entiteiten die nog niet voorkomen in PROTEUS of op de CelEx-lijst, e-mails over de entiteiten die moeten worden besproken tijdens vergaderingen van de operationele werkgroep Gevangenis. Er dient te worden opgemerkt dat er een omvangrijke informatiestroom is tussen de verschillende partners van die werkgroep. Deze informatiestroom wordt doorgaans geregistreerd als een RFI, maar enkel in kopie aan het OCAD. Er werden richtlijnen gegeven aan de wachtdienst van het OCAD voor de registratie en de analyse van de van CelEx ontvangen documenten.

Het geringe aantal berichten “out” wordt verklaard door het feit dat de uitgaande informatiestroom van het OCAD niet noodzakelijkerwijs geregistreerd wordt in PROTEUS (enkel als dat relevant wordt geacht). Het OCAD verduidelijkt trouwens dat als het antwoord niet is opgenomen in de geregistreerde gegevens, dit betekent dat het werd teruggestuurd via een eenvoudige “reply”. Een groot aantal antwoorden wordt bovendien verstrekt tijdens vergaderingen van de operationele werkgroep GEVANGENIS.

2.2.2.2. Analyse van de informatiestroom (kwalitatief)

48. De informatie-uitwisseling verloopt hoofdzakelijk per e-mail (functionele mailboxen) en per drager voor de geclassificeerde documenten (de FOD Justitie beschikt over het BINII-systeem, dat onlangs werd gehomologeerd en operationeel is, maar de interne procedures voor het gebruik ervan worden nog uitgewerkt³⁵). Van de vier ondersteunende diensten is het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen de belangrijkste leverancier van informatie.

49. Geen van beide partijen heeft opmerkingen over de antwoordtermijnen.

Evaluaties van het OCAD

50. De evaluaties die relevant zijn voor CelEx worden hem gestuurd. Het gaat voornamelijk om evaluaties over geradicaliseerde gevangenen. CelEx ontvangt ook de analyses en studies die voor hem van belang zijn.

OCAD naar OD en OD naar OCAD (UNCLASS)

51. Het *voornaamste* contactpunt is de dienst CelEx. Deze dienst vertegenwoordigt het merendeel van de contacten met het OCAD. Over het algemeen gaat de gedetacheerde deskundige via dit contactpunt voor alles wat verband houdt met de berichten. Toch zijn er rechtstreekse contacten met de centrale psychosociale dienst (die ook over een functionele mailbox beschikt) en bilaterale contacten tussen het OCAD en de verbindingsofficieren bij de kabinetten.

52. De uitwisselingen gebeuren via de functionele mailboxen en worden geregistreerd in het archiveringssysteem dat door CelEx ingevoerd is. De deskundige en het gedetacheerde personeelslid van DG EPI worden in kopie gezet. Er worden ook gegevens ingevoerd in MODEX, de interne tool gebruikt door CelEx.

OCAD naar OD en OD naar OCAD (CLASS)

53. De geclassificeerde documenten worden per drager gebracht in afwachting dat het BINII-systeem gebruikt wordt binnen de FOD Justitie. Ze worden bewaard in een kluis in een beveiligde ruimte. Er dient niettemin te worden opgemerkt dat CelEx slechts zeer weinig geclassificeerde documenten ontvangt van het OCAD³⁶.

---

³⁵ Op 4/3/2021.

³⁶ De meeste geclassificeerde nota's die CelEx ontvangt, zijn afkomstig van de VSSE.

2.2.2.3. Verwerking van de ontvangen en doorgezonden gegevens

54. CelEx centraliseert de informatie die bestemd is voor het OCAD en beschikt over een archiveringssysteem voor de gegevens die hij zelf heeft ingevoerd. De niet-geclassificeerde door het OCAD gestuurde informatie wordt in dit systeem geregistreerd.

55. De door het OCAD gestuurde geclassificeerde informatie wordt bewaard in een kluis in de kantoren van CelEx (slotvaste kantoren).

2.2.2.4. Veiligheidsofficier en veiligheidsmachtigingen

56. Er is een veiligheidsofficier voor de FOD Justitie die meer bepaald belast is met het BINII-systeem en met de veiligheidsmachtigingen.

57. De personeelsleden van CelEx zijn houder van een veiligheidsmachtiging van het niveau GEHEIM, er werd een aanvraag ingediend voor een veiligheidsmachtiging van het niveau ZEER GEHEIM. Er dient te worden opgemerkt dat de leden van de centrale psychosociale dienst ook over een veiligheidsmachtiging van het niveau GEHEIM beschikken.

2.2.2.5. Tussentijdse vaststellingen - FOD Justitie DG EPI

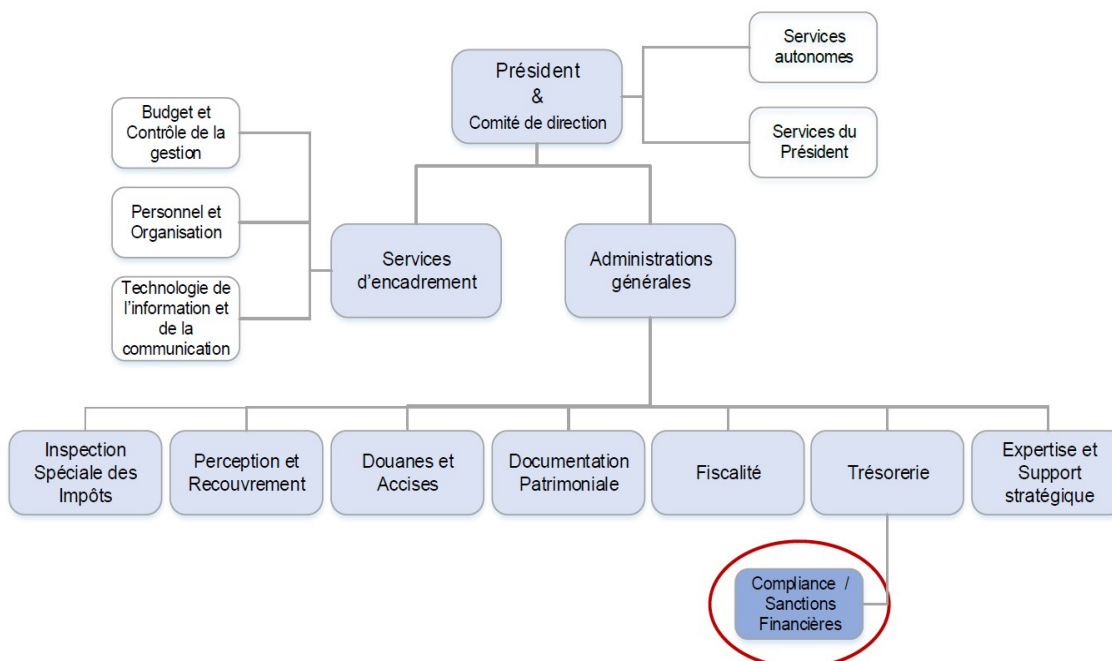
58. Het DG EPI levert een groot aantal gegevens aan het OCAD en ontvangt de evaluaties die het OCAD over gevangenen heeft gemaakt. De noodzaak om een reglementering in te voeren voor deze informatiestroom, via het KB van 17 augustus 2018, wordt hierdoor volledig gerechtvaardigd. De toegang tot de GGB en de mogelijkheid om rechtstreeks gegevens in te voeren, vergemakkelijken deze informatiestroom, temeer daar CelEx dagelijks een groot aantal gegevens moet verwerken die hem worden gestuurd door het penitentiaire netwerk.

59. Hoewel CelEx de meerwaarde niet inziet van de bij het OCAD gedetacheerde personeelsleden en meent dat dit een capaciteitsverlies is, kan het OCAD daarentegen gebruikmaken van een expertise inzake gevangenen binnen zijn personeel, wat ontegensprekelijk een meerwaarde is gelet op het grote aantal opgesloten FTF's. De invoering van het Team GEVANGENIS, operationele werkgroep waaraan CelEx deelneemt, is ook een facilitator voor de informatiestroom omdat de nieuwe gegevens erin besproken worden.

60. In de samenwerking tussen het OCAD en het DG EPI moeten geen bijzondere opmerkingen worden benadrukt. De informatiestroom is aanzienlijk en de communicatie- en doorgifteroutines die werden ingevoerd staan borg voor de goede werking. Het probleem rijst meer op het interne niveau van CelEx en zijn capaciteit om de grote informatiestroom die hem bereikt vanuit het penitentiaire netwerk te beheren. Hoewel CelEx zegt geen tekort aan personeel te hebben, legt het daarentegen wel de nadruk op een gebrek aan informaticamiddelen die een betere analyse en een beter beheer van alle informatie die hij krijgt mogelijk zouden maken.

Een officiële permanentie zou een niet te verwaarlozen meerwaarde zijn voor het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen en zijn verschillende partners.

2.2.3. FOD Financiën – Algemene Administratie van de Thesaurie (AAThes)

[Organigram 3: FOD Financiën – Dienst Financiële sancties]

Het (de) POC(s)

61. De afdeling Financiële sancties binnen de dienst Compliance is het contactpunt van het OCAD bij de Algemene Administratie van de Thesaurie. Deze afdeling bestaat uit vier personen waarvan er één contacten onderhoudt met het OCAD. De Algemene Administratie van de Thesaurie heeft onder meer als opdracht bij te dragen in de strijd tegen financiële fraude en de financiering van terrorisme. In dat opzicht werden sancties³⁷ ingevoerd. De Thesaurie onderscheidt drie niveaus van sancties: de internationale sancties (resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties³⁸), de Europese sancties (verordeningen van de Raad³⁹) en de nationale sancties (koninklijke besluiten⁴⁰). Deze sancties zijn er meer bepaald op gericht om de tegoeden van personen gelinkt aan terrorisme te bevriezen.

³⁷ Financiële sancties zijn beperkende maatregelen die worden genomen ten aanzien van de regering van derde landen, personen of entiteiten (zoals terroristische organisaties) met als doel een einde te maken aan bepaald crimineel gedrag. Ze maken doorgaans deel uit van een uitgebreider sanctieregime dat ook andere beperkende maatregelen omvat, zoals embargo's op de uitvoer of invoer van bepaalde producten (zoals wapens of nucleaire energie) of beperkingen op het vlak van visums en reizen [bron: *Powerpointpresentatie van de Thesaurie tijdens het bezoek aan die dienst*].

³⁸ Resoluties 1267 en 1373 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

³⁹ Verordening 2580/2001, 881/2002, 2016/1686.

⁴⁰ KB van 28 DECEMBER 2006 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme – nationale lijst.

62. De procedure voor inschrijving op de nationale lijst is beschreven in de omzendbrief van 7 september 2015 betreffende de toepassing van de artikelen 3 en 5 van het KB van 28 december 2006:

- 1) evaluatie van het OCAD volgens de criteria van directe of indirecte terroristische dreiging die uitgaat van de persoon of de entiteit en de impact van de bevrozing op de mogelijke radicalisering;
- 2) raadpleging van de ondersteunende diensten: Politie, VSSE, ADIV en FOD Buitenlandse Zaken;
- 3) goedkeuring van het federaal parket;
- 4) indiening van het dossier door de Minister van Justitie bij de Nationale Veiligheidsraad;
- 5) voorbereiding van het koninklijk besluit door de Minister van Financiën;
- 6) Ministerraad;
- 7) publicatie en aangetekende verzending van de motiveringsbrief aan de aangewezen persoon of entiteit en bijwerking van de site van de Thesaurie;
- 8) onmiddellijke bevrozing;
- 9) halfjaarlijkse herziening.

63. De Thesaurie – afdeling financiële sancties – werkt nauw samen met het OCAD in het kader van deze procedure voor de bevrozing van tegoeden. Het OCAD maakt een evaluatie en op basis van die evaluatie stelt de Thesaurie voor om de na(a)m(en) toe te voegen aan of te schrappen van de lijst. Daarna wordt een koninklijk besluit opgesteld, in samenwerking met het OCAD wat de motivering betreft. De betrokken persoon wordt per aangetekende brief ingelicht. Op dit ogenblik maken 276 personen het voorwerp uit van een maatregel van bevrozing van tegoeden⁴¹: het gaat voornamelijk om FTF's categorie 1 en categorie 3⁴². De halfjaarlijkse herzieningen vinden plaats in april en oktober, zonder publicatie van een nieuw koninklijk besluit. Alle personen vermeld op de nationale lijst zijn het voorwerp van deze herziening. Het initiatief komt toe aan het OCAD dat voorstelt om personen te behouden op of te schrappen van de lijst op basis van een motivering die wordt geformuleerd in overleg met de ondersteunende diensten na raadpleging van de bevoegde gerechtelijke overheid.

64. De Algemene Administratie van de Thesaurie heeft hiertoe rechtstreeks toegang tot de GGB en heeft een plicht om die te voeden⁴³. Er wordt enkel in dit kader samengewerkt met het OCAD en de informatie die de Thesaurie krijgt, is niet-

---

⁴¹ Cijfergegevens van AAThes tijdens het gesprek in haar kantoren op 8/7/2020.

⁴² Categorie 1 heeft betrekking op de *Foreign Terrorist Fighters* die zijn afgereisd naar een jihadistische conflictzone en categorie 3 betreft de *Foreign Terrorist Fighters* die op weg zijn naar België of die teruggekeerd zijn naar België nadat ze waren afgereisd naar een jihadistische conflictzone.

⁴³ KB van 21 JULI 2016 betreffende de gemeenschappelijke gegevensbank *Terrorist Fighters*, art. 7 §1: “De Algemene administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën beschikt over een rechtstreekse toegang tot de persoonsgegevens en informatie van de gegevensbank *Terrorist Fighter* in het kader van haar bevoegdheden inzake financiële sancties zoals bepaald in het koninklijk besluit van 28 december 2006 inzake specifieke beperkende maatregelen tegen bepaalde personen en entiteiten met het oog op de strijd tegen de financiering van het terrorisme en de wet van 13 mei 2003 inzake de tenuitvoerlegging van de beperkende maatregelen die genomen worden door de Raad van de Europese Unie ten aanzien van Staten, sommige personen en entiteiten en moet ze deze voeden overeenkomstig de bepalingen van artikel 44/11/3ter, §§ 4 en 5 van de wet op het politieambt”. De Thesaurie heeft toegang tot de GGB sinds 23 december 2020. Sindsdien werden informatiesessies gegeven over de inhoud van de GGB en werd de procedure tot anonimisering van de toegang door de politie bevestigd op 4 maart 2021.

geclassificeerde informatie, aangezien zij moet kunnen worden gebruikt om de sancties te motiveren (die worden genomen bij koninklijk besluit) en meegedeeld aan de betrokken personen.

Het personeelslid van de Thesaurie gedetacheerd bij het OCAD

65. Een personeelslid is sinds februari 2019 gedetacheerd bij het OCAD en vervult de functie van verbindingsofficier met de Algemene Administratie van de Thesaurie. Ze is geen deskundige, want ze maakt geen deel uit van het departement punctuele analyse. Ze maakt deel uit van het departement Strategische steun - communicatie, dat hoofdzakelijk belast is met de lay-out van de brochures en de informatienota's van het OCAD. Aldus is zij belast met een aantal taken:

Uit te voeren taken
Gedetacheerd personeelslid (sinds februari 2019)
- dienst communicatie – lay-out brochures/documenten OCAD – 70% van haar tijd; - procedures bevrozing van tegoeden – 20% van haar tijd; - procedures PASSBAN en IDBAN (overige tijd).

66. De informatiestroom tussen het OCAD en de FOD Financiën Thesaurie heeft enkel betrekking op de procedure voor de bevrozing van tegoeden en de informatie ter motivering van het voorstel om een naam toe te voegen op de nationale lijst of om die erop te behouden. Het gedetacheerde personeelslid bereidt de dossiers voor en stuurt ze aan de Thesaurie. Ze licht ook de partnerdiensten in en houdt zich bezig met de opvolging van de dossiers bij die diensten, waaronder het federaal parket dat zijn goedkeuring moet geven opdat een lopend onderzoek niet in gevaar zou worden gebracht. In dit kader is ze ook belast met de verwerking van de vragen inzake homonymie om zich ervan te vergewissen dat de maatregelen worden genomen tegen de juiste personen. Voor het jaar 2019 werden aldus twee personen toegevoegd aan de nationale lijst en drie personen geschrapt. Het is tijdens vergaderingen met de Thesaurie dat wordt voorgesteld om over te gaan tot bevrozing van de tegoeden van een persoon.

67. Het uiteindelijke dossier van de persoon wordt ingevoerd in PROTEUS, met het KB van bevrozing van de tegoeden, de motivering en de gegevens die werden ingezameld bij de verschillende partners. Het bedrag van de bevroren tegoeden wordt niet opgenomen in PROTEUS.

2.2.3.1. Analyse van de informatiestroom tussen AAThes en OCAD (kwantitatief)

2019	TOTAL	IN	OUT	RFI IN	RFI OUT
SPF FINANCES - ADMINISTRATION GÉNÉRALE DE LA TRÉSORERIE	17	14	3	7	0

[Tabel 4: Cijfergegevens ontvangen van het OCAD – de door het OCAD verstuurd evaluaties zijn niet inbegrepen in deze gegevens. De gegevens "IN" zijn de inkomende gegevens bij het OCAD komende van de ondersteunende dienst en de gegevens "OUT" zijn de uitgaande gegevens van het OCAD naar de ondersteunende dienst. Deze gegevens omvatten in hun cijfers respectievelijk de "RFI IN" en de "RFI OUT"]

68. Voor 2019 zijn er veertien inkomende berichten geteld, waarvan 7 RFI's. De andere inkomende berichten hebben betrekking op de FATF⁴⁴ of de financiering van

⁴⁴ De Financial Action Task Force (FATF) is een intergouvernamenteel orgaan dat in 1989 is opgericht door de Ministers van zijn Lidstaten. De FATF heeft tot doel normen op te stellen en de doeltreffende toepassing te bevorderen van wetgevende, reglementaire en operationele maatregelen ter bestrijding van

de Islamitische Staat, AL-QAIDA of groepen die er banden mee hebben. De drie uitgaande berichten zijn antwoorden op RFI's gericht aan het OCAD.

69. De Thesaurie heeft ook cijfergegevens aangeleverd:

Demands homonymies	Autres demandes	Collaboration réglementation OCAM	Pays	2019
X			Afghanistan	11.03
X			Al-Qaïda	02.12
X			Al-Qaïda	02.12
X			Al-Qaïda	02.12
X			Al-Qaïda	02.12
X			AR 28.12.2006	03.12
X			AR 28.12.2006	11.12
X			AR 28.12.2006	02.12
X			AR 28.12.2006	15.05
X			AR 28.12.2006	28.10
	X		AR 28.12.2006	01.10
X			AR 28.12.2006	11.12
X			AR 28.12.2006	11.12
	X		AR 28.12.2006	16.07
	X		AR 28.12.2006	01.10
X			Autre homonymie	10.12
X			Syrie	04.11
X			Turquie	08.11
		AR ajout de 2 noms	Liste nationale	21.03
		Maintien 279 noms	Liste nationale	26.04
		AR Delisting 1 nom	Liste nationale	10.09
		Maintien 276 noms	Liste nationale	25.10
		AR Delisting 2 noms	Liste nationale	03.11
15	3	5		23

70. Zo werden er voor het jaar 2019, 15 vragen inzake homonymie⁴⁵ gericht aan het OCAD (die niet ingevoerd zijn in PROTEUS en die dus niet terug te vinden zijn in de statistieken van het OCAD). Deze vragen inzake homonymie worden ook gericht aan de VSSE en aan DJSOC. De samenwerking met het OCAD betreft de toevoeging, de schrapping of het behoud van personen op de lijst.

71. De informatiestroom is kwantitatief gezien vrij gering en dit kan worden verklaard door het specifieke karakter van de samenwerking tussen deze ondersteunende dienst en het OCAD. Bovendien komt het zeer zelden voor dat de Algemene Administratie van de Thesaurie informatie verzamelt die relevant wordt geacht voor het OCAD.

2.2.3.2. Analyse van de informatiestroom (kwalitatief)

72. De informatie-uitwisseling verloopt hoofdzakelijk per e-mail (functionele⁴⁶ en professionele mailboxen) voor alles wat niet geclassificeerd is. Er wordt geen geclassificeerde informatie doorgezonden naar de Thesaurie (er is nochtans een kluis voorhanden). Een controleur beheer en een interne controleur volgen het goede beheer op van de functionele mailboxen en de opvolgingsacties worden maandelijks

---

het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en de andere ermee samenhangende dreigingen voor de integriteit van het internationaal financieel systeem [bron www.fatf-gafi.org].

⁴⁵ Deze vragen zijn erop gericht om de identiteit te verifiëren van personen die gelijkkluidende namen hebben (zelfde schrijfwijze of zelfde uitspraak) om te vermijden dat er financiële sancties worden genomen tegen verkeerde personen.

⁴⁶ De Thesaurie beschikt over een functionele mailbox die enkel toegankelijk is voor de leden van de cel financiële sancties.

geanalyseerd, aangevuld met de opvolging van het register van de dossiers. Over deze opvolgingsacties wordt verslag uitgebracht aan de Administrateur-generaal⁴⁷.

73. Tevens werd een interne procedure uitgewerkt door de veiligheidsofficier met betrekking tot de toegang tot en het invoeren van gegevens in de GGB: als informatie relevant wordt geacht voor de GGB, wordt deze informatie besproken tijdens een vergadering binnen de cel financiële sancties, daarna wordt ze geakteerd in de notulen van de vergadering en wordt de algemeen adviseur per e-mail ingelicht met als bijlage een versleuteld bestand. Na validatie van dat bestand wordt de informatie ingevoerd in de GGB door een lid van de cel financiële sancties dat houder is van een veiligheidsmachtiging.

Evaluaties van het OCAD

74. De Thesaurie ontvangt niet alle evaluaties van het OCAD, enkel de evaluaties die voor haar van belang zijn (bijvoorbeeld in verband met de financiering van terrorisme en de bevrozing van tegoeden). Ze komen terecht in de functionele mailbox van de Thesaurie (ze zijn niet geclassificeerd).

OCAD naar OD en OD naar OCAD (UNCLASS)

75. De informatie loopt via het bij het OCAD gedetacheerde personeelslid en via de functionele mailboxen. De functionele mailbox van de Thesaurie wordt nauwgezet opgevolgd en gecontroleerd. De verzoeken van de Thesaurie die informatie bevatten die relevant is voor het OCAD worden ingevoerd in PROTEUS, maar dat komt slechts zelden voor. Het is het volledige dossier van de procedure voor de bevrozing van tegoeden dat wordt ingevoerd in de databank van het OCAD.

76. De verzoeken van de Thesaurie worden gestuurd via de functionele mailboxen, met een rechtstreeks contact met het bij het OCAD gedetacheerde personeelslid.

OCAD naar OD en OD naar OCAD (CLASS)

77. Aan de Thesaurie wordt geen classificeerde informatie gestuurd, want dan zou deze niet meer bruikbaar zijn in het kader van de procedure voor de bevrozing van de tegoeden.

2.2.3.3. Verwerking van de ontvangen en doorgezonden gegevens

78. Alle (niet-geclassificeerde) informatie wordt geregistreerd en bewaard in het functionele mailboxsysteem van de Thesaurie. SharePoint, de server en de functionele mailbox van de Thesaurie kunnen enkel worden gebruikt met een persoonlijke dienstcode.

2.2.3.4. Veiligheidsofficier en veiligheidsmachtigingen

79. De veiligheidsofficier is de algemeen adviseur van de Voorzitter van de FOD Financiën. Hij heeft de interne procedure voor toegang tot en invoeren van gegevens in

---

⁴⁷ Verslag van de vergadering “Toezichtsonderzoek door de Comités P en I bij de AAThes” opgesteld door de Thesaurie, 8/7/2020.

de GGB opgesteld. Binnen de cel financiële sancties beschikken alle leden over een veiligheidsmachtiging van het niveau GEHEIM (behalve een onlangs aangekomen persoon). Zij zijn als enigen gemachtigd om toegang te hebben tot de GGB en er gegevens in in te voeren.

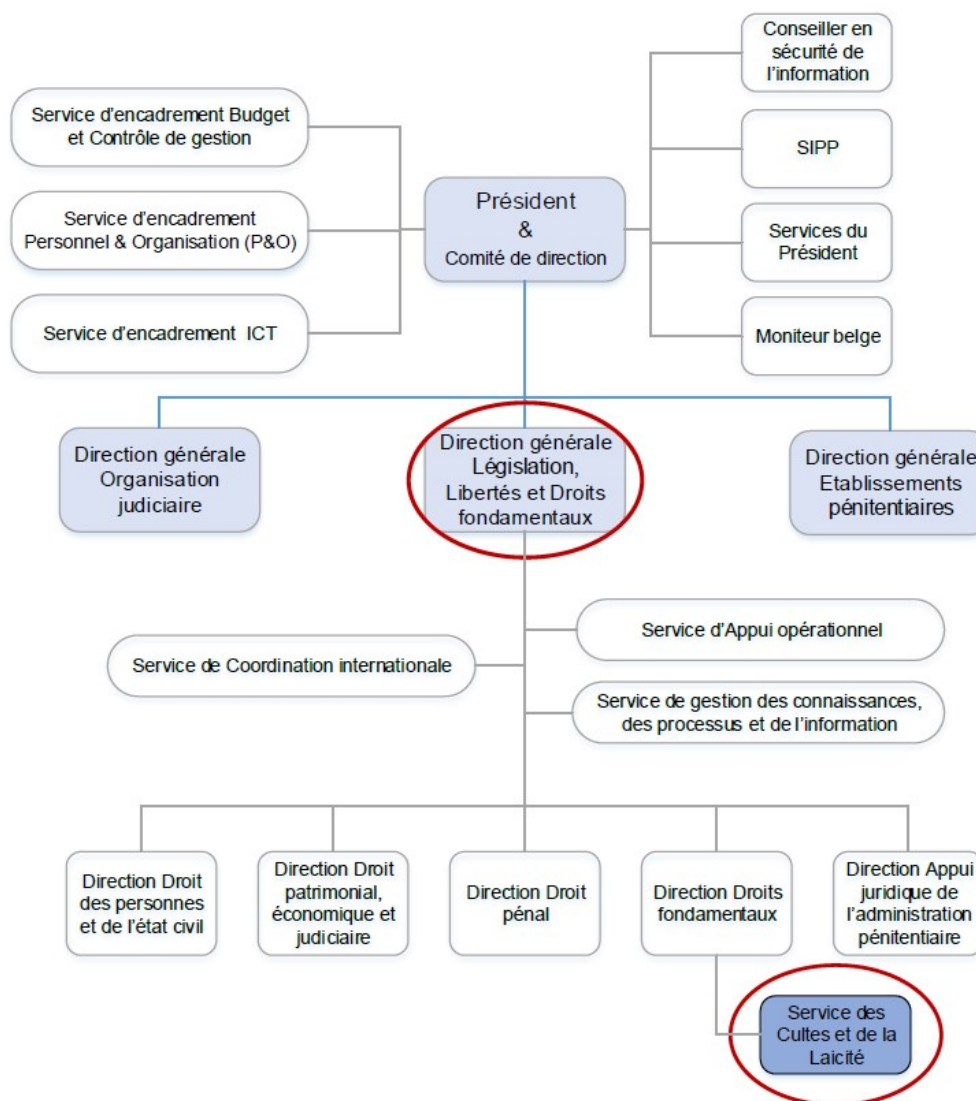
2.2.3.5. Tussentijdse vaststellingen - FOD Financiën Algemene Administratie van de Thesaurie

80. De Thesaurie wisselt weinig informatie uit met het OCAD, maar dat is te wijten aan het specifieke karakter van haar opdrachten die betrekking hebben op het toevoegen, het schrappen of het behouden van personen die het voorwerp uitmaken van een bevrozing van tegoeden. De procedure impliceert een samenwerking met het OCAD, om daarna het voorstel te doen aan de bevoegde overheden om over te gaan tot de bevrozing van de tegoeden van personen gelinkt aan terrorisme en extremisme (of tot schrapping van deze sanctie). In dit verband werd aan de Thesaurie een toegang tot en een mogelijkheid tot voeding van de GGB toegekend, wat geconcretiseerd werd eind 2020.

81. Het belang van deze samenwerking is beperkt voor het OCAD, aangezien de Thesaurie slechts weinig of geen informatie heeft die voor hem relevant is. Haar aanwijzing als ondersteunende dienst maakt echter de toegang tot en de rechtstreekse voeding van de GGB, met een wettelijke informatie-uitwisseling mogelijk.

82. In het kader van de samenwerking met het OCAD dienen er geen bijzondere opmerkingen te worden geformuleerd. Op het vlak van de veiligheid van de doorgifte en bewaring van geclassificeerde documenten kan er niets worden onderstreept, want de Thesaurie ontvangt geen geclassificeerde documenten van het OCAD.

2.2.4. FOD Justitie – Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele rechten en Vrijheden – Dienst Erediensten en Vrijzinnigheid (DG WL)

[Organigram 4: FOD Justitie – DG WL – dienst Erediensten en Vrijzinnigheid]

Het (de) POC(s)

83. Het contactpunt van het OCAD bij het Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele rechten en Vrijheden (FOD Justitie)⁴⁸ is de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid. Deze dienst is bevoegd voor de erkenning van de erediensten en de niet-confessionele levensbeschouwingen en is belast met het statuut van de bedienaars

⁴⁸ Het DG WL adviseert de minister van Justitie in de domeinen waarvoor het bevoegd is, in het bijzonder het burgerlijk recht, het gerechtelijk recht, het economisch recht, het strafrecht, de fundamentele rechten en vrijheden en de erediensten en niet-confessionele levensbeschouwingen. Het DG WL beheert ook de wapenwetgeving en de wetgeving over de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. [bron – verslag opgesteld door de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid ter voorbereiding op het gesprek van 10/7/2020].

van de erediensten en van de afgevaardigden van de Centrale Vrijzinnige Raad⁴⁹, zowel op normatief vlak als op het vlak van het beheer van de persoonlijke dossiers. Hij oefent ook toezicht uit op de vestigingen van de Centrale Vrijzinnige Raad (CVR). In 2018 heeft de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid een cel “terrorisme en radicalisme” opgericht met als kernopdracht enerzijds de analyse van terrorisme en radicalisme en anderzijds de beleidsondersteuning door het formuleren van concrete maatregelen en aanbevelingen die kunnen worden omgezet in normatieve teksten.

84. Sinds de aanwijzing van de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid als ondersteunende dienst werd begin oktober 2018 een gesprek gevoerd met het OCAD waarbij de modaliteiten van de samenwerking tussen beide diensten werden gepreciseerd. Daarna werd er een vergadering belegd tussen de DPO en de veiligheids-officier van de FOD Justitie om de rollen te verduidelijken en de ICT-toegangen tot de GGB te installeren.

85. Het DG WL werkt samen met het OCAD in het kader van twee van zijn bevoegdheden: - de verificatie van de bedienaars van de erediensten en van de afgevaardigden van de CVR die weddestaten genieten om te kijken of zij niet gekend zijn bij het OCAD, en - de (al dan niet) toekenning van de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen, op basis van de omzendbrief van 20 juli 2017 (betreffende het advies van de federale autoriteit inzake veiligheid van de Staat en openbare orde in het kader van de procedures voor de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen door de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap).

86. De dienst Erediensten en Vrijzinnigheid legt in een nota ter voorbereiding op het gesprek⁵⁰ met hen uit dat “vroeger, het OCAD elke maand aan de Dienst Erediensten en Vrijzinnigheid (DG WL) een lijst stuurde van personen van wie het vaststaat dat ze haatpropagandisten zijn. De Dienst vergeleek deze lijst met de weddestaten van de bedienaars van de erediensten en van de afgevaardigden van de Centrale Vrijzinnige Raad. Tegenwoordig heeft de Dienst toegang tot de Gemeenschappelijke gegevensbank. Een integrale verificatie van de volledige Gemeenschappelijke gegevensbank werd in één keer verricht om na te gaan of er geen van de in die Gegevensbank aanwezige personen voorkwamen op de weddestaten van de Dienst. Daarna toetst de Dienst elke maand de nieuwe benoemingen af aan de Gegevensbank alsook de nieuwe entiteiten die zijn ingevoerd in deze Gegevensbank aan de personen die bezoldigd worden door de Dienst”⁵¹ (vrije vert.). Naast deze verificatie kijkt het DG WL ook de

---

⁴⁹ De Centrale Vrijzinnige Raad, ook Centrale Raad der niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen van België genaamd, is ermee belast de georganiseerde vrijzinnigheid te vertegenwoordigen bij de officiële instellingen en de federale overheidsinstanties. De wet van 21 juni 2002 erkent de CVR als een orgaan dat de niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen vertegenwoordigt.

⁵⁰ Verslag opgesteld door de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid ter voorbereiding op het gesprek van 10/7/2020.

⁵¹ In de loop van het gesprek van 10 juli 2020 heeft de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid er ons op gewezen dat hij volledige toegang had tot de GGB en dus de mogelijkheid had om die databank te voeden. Niettemin is gebleken dat er geen wettelijke basis is om hen die volledige toegang toe te kennen (ze hebben wettelijk gezien enkel toegang tot de GGB HP door rechtstreeks de GGB zouden kunnen raadplegen in het kader van hun bevoegdheden. Ze schuiven voornamelijk twee argumenten naar voren om deze keuze voor een volledige toegang te verklaren: - de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid moet de mogelijkheid hebben om de GGB te voeden indien dat relevant blijkt te zijn (bv. rechtspersonen die nog

door de representatieve organen nieuw benoemde personen na die door de Staat zullen worden bezoldigd.

87. In het kader van de omzendbrief uit 2017 moet een advies worden gegeven door verscheidene openbare instanties op het vlak van veiligheid van de Staat en openbare orde in het kader van de erkenning van een lokale geloofsgemeenschap door de bevoegde overheid (één van de drie Gewesten of de Duitstalige Gemeenschap). Het is de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid die dit verzoek om advies indient bij de bevoegde overheden (ingevolge een nieuwe vraag tot erkenning): het gaat om de VSSE, de geïntegreerde politie, het OCAD, de ADIV⁵², de CFI⁵³ en de Dienst Vreemdelingenzaken. Deze diensten hebben drie maanden de tijd om hun gemotiveerd advies op te stellen en aan de VSSE te sturen. De VSSE zal dan een voorstel tot globaal advies opstellen rekening houdend met alles wat haar werd doorgezonden. Indien zou blijken dat twee adviezen tegenstrijdig zijn, zou er een overleg tussen diensten worden gehouden.

88. Het voorstel tot globaal advies dat aldus is opgesteld, wordt gestuurd aan de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid (en aan de partnerdiensten). Als het positief is, stuurt de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid een vraag aan de Inspecteur van Financiën en stelt dan een ontwerpadvies op, dat ter ondertekening wordt gestuurd aan de minister van Justitie. Als het veiligheidsadvies negatief is, wordt het dossier opgeschort.

89. Wanneer een persoon om veiligheidsredenen wordt genoemd in een advies van de VSSE, gaat de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid na of deze persoon niet voorkomt op zijn weddestaten. De dienst doet ook nazicht in de GGB.

90. De dienst Erediensten en Vrijzinnigheid neemt deel aan de *National Task Force* (NTF), wordt punctueel uitgenodigd om deel te nemen aan de werkgroep “preventie” binnen de NTF en aan de werkgroep “salafisme”.

Uit de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid is geen personeelslid gedetacheerd bij het OCAD

91. Er werd geen personeelslid gedetacheerd bij het OCAD maar één persoon werd aangewezen als contactpunt voor de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid. Deze persoon maakt deel uit van het departement CVE (*Counter Violent Extremism*).

---

niet opgenomen zijn in de GGB maar die dat zouden kunnen zijn) - de opzoekingen die maandelijks worden verricht, zijn niet mogelijk met een “HIT, NO HIT”-systeem. Begin november 2020 heeft de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid verduidelijkt dat ze met het OCAD aan het werken waren om hun volledige toegang tot de GGB te regulariseren. In afwachting werd beslist om hun toegang tot de GGB te beperken tot een HIT – NO HIT. Ze hebben in dit stadium dus nog altijd toegang tot het geheel van entiteiten van de GGB want de federale politie, technisch beheerder van de GGB, kan deze toegang op technisch vlak niet opdelen.

⁵² Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid.

⁵³ Cel voor Financiële Informatieverwerking.

Uit te voeren taken
Personeelslid gedetacheerd bij CVE
<ul style="list-style-type: none"> - verbindingsofficier met de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid - 5% van zijn tijd - neemt deel aan de redactie van het tijdschrift Insight van het OCAD; - staat in voor de actualisering van het Plan R; - is belast met de Turkse gemeenschap in België en met Turkije; - staat in voor de opvolging van de Brusselse FTF's en is back-up voor de LTF Leuven.

92. Het personeelslid dat gelast is contactpunt te zijn voor de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid legt uit dat er voor 2019 10 nieuwe aanvragen tot erkenning zijn geweest, die aanleiding hebben gegeven tot het opstellen van 10 gemotiveerde adviezen door het OCAD. Deze adviezen worden aan de VSSE gestuurd voor voltooiing van het voorstel tot globaal advies dat door die dienst wordt opgesteld. In dat verband wordt alle officiële briefwisseling ingevoerd in PROTEUS.

2.2.4.1. Analyse van de informatiestroom tussen DG WL en OCAD (kwantitatief)

2019	TOTAL	IN	OUT	RFI IN	RFI OUT
SPF JUSTICE - LAÏCITÉ ET CULTES	13	8	5	8	0

[Tabel 5: Cijfergegevens ontvangen van het OCAD – de door het OCAD verstuurd evaluaties zijn niet inbegrepen in deze gegevens. De gegevens “IN” zijn de inkomende gegevens bij het OCAD komende van de ondersteunende dienst en de gegevens “OUT” zijn de uitgaande gegevens van het OCAD naar de ondersteunende dienst. Deze gegevens omvatten in hun cijfers respectievelijk de “RFI IN” en de “RFI OUT”]

93. De acht inkomende berichten bij het OCAD houden allemaal verband met de erkenning van een lokale geloofsgemeenschap. Deze berichten zijn geregistreerd in PROTEUS als RFI. Daarnaast zijn er 5 uitgaande berichten die een verslag van een vergadering bevatten en 4 lijsten met namen van HP's (die niet meer werden verstuurd toen de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid toegang tot de GGB had).

94. De antwoorden die het OCAD gegeven heeft op die verzoeken om advies verstuurd door de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid zijn niet opgenomen in de bovenstaande tabel, want het OCAD maakt deze rechtstreeks aan de VSSE over. Zo komen de veiligheidselementen die het OCAD in dit kader verstrekt als bijlage terecht bij het voorstel van globaal advies dat door de VSSE wordt gegeven.

95. De dienst Erediensten en Vrijzinnigheid heeft ook cijfergegevens aangeleverd:

Lijsten van HP's ontvangen van het OCAD	5
Ontvangst van het tijdschrift “Insight” van het OCAD	3
Vergelijkingen tussen de GGB en de interne gegevensbank Erediensten en Vrijzinnigheid	11
Studies naar diverse fenomenen ontvangen van het OCAD	34
Aanwezigheid in de stuurgroep van de GGB	1
Verzoeken om informatie van het OCAD aan het DG WL	3
Verzoeken om informatie van het DG WL aan het OCAD	0
Gesprekken tussen het OCAD en het DG WL	3

De andere cijfergegevens meegedeeld door het DG WL zijn niet opgenomen in de cijfergegevens van het OCAD (de drie verzoeken om informatie uitgaande van het OCAD hebben geen betrekking op informatie die moet worden ingevoerd in PROTEUS).

2.2.4.2. Analyse van de informatiestroom (kwalitatief)

96. De informatie-uitwisseling verloopt voornamelijk per e-mail met het contactpunt van het OCAD voor alles wat verband houdt met de gegevens die specifiek zijn voor de erkende lokale gemeenschappen. De dienst Erediensten en Vrijzinnigheid beschikt niet over een functionele mailbox. Voor de geclassificeerde documenten is het BINII-systeem sinds 19 juni 2020 geïnstalleerd bij de FOD Justitie en is het thans operationeel (de vraag om homologatie werd ingewilligd, maar de interne procedures voor het gebruik ervan worden nog uitgewerkt⁵⁴).

97. Op dit ogenblik is er zeer weinig informatie-uitwisseling met het OCAD: de uitwisseling gebeurt in het kader van de opdrachten en bevoegdheden van de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid.

Evaluaties van het OCAD

98. De analyses die van belang kunnen zijn voor de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid komen per e-mail aan wanneer ze niet geclassificeerd zijn (34 studies verstuurd naar de dienst voor het jaar 2019), anders zullen ze via het BINII-systeem worden verstuurd (zodra de interne gebruiksprocedures goedgekeurd zullen zijn).

OCAD naar OD en OD naar OCAD (UNCLASS)

99. Het OCAD stuurt zijn berichten via de professionele mailbox van het contactpunt en zijn functionele mailbox naar de twee e-mailadressen van de personen die de cel “terrorisme en radicalisme” vormen en naar het e-mailadres van het diensthoofd. De verzoeken van de ondersteunende diensten, daarentegen, komen terecht in de professionele mailbox van het contactpunt, met de functionele mailbox van het OCAD in kopie.

OCAD naar OD en OD naar OCAD (CLASS)

100. De geclassificeerde documenten zullen binnenkort worden verstuurd via het BINII-systeem (nu gebeurt dat nog altijd per drager).

2.2.4.3. Verwerking van de ontvangen en doorgezonden gegevens

101. De niet-geclassificeerde documenten van het OCAD komen terecht in de professionele mailboxen van de twee personen van de cel “terrorisme en radicalisme” en van het diensthoofd (de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid bestaat uit een vijftiental personen). Daarna worden ze gearchiveerd.

102. De geclassificeerde documenten komen momenteel per drager bij het diensthoofd terecht en worden achter slot en grendel bewaard, in een slotvast lokaal. Ze kunnen dan worden geraadpleegd door de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid, maar er is geen register van de raadplegingen.

---

⁵⁴ Op 4/3/2021.

2.2.4.4. Veiligheidsofficier en veiligheidsmachtigingen

103. Er is een veiligheidsofficier voor de FOD Justitie en een Data Protection Officer (DPO). De twee personen die de cel “terrorisme en radicalisme” vormen, zijn houder van een veiligheidsmachtiging van het niveau GEHEIM en hebben toegang tot de GGB. Drie andere personen van de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid en de Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele rechten en Vrijheden zijn ook houder van een veiligheidsmachtiging van het niveau GEHEIM en hebben toegang tot de GGB (om de opvolging ervan te verzekeren).

2.2.4.5. Tussentijdse vaststellingen – FOD Justitie DG WL

104. De dienst Erediensten en Vrijzinnigheid heeft snel initiatieven genomen ingevolge zijn aanwijzing als ondersteunende dienst van het OCAD, daarvan getuigen de gesprekken die in oktober 2018 werden gevoerd en die het mogelijk hebben gemaakt om de modaliteiten van de samenwerking te preciseren. Evenzo heeft het DG WL snel het initiatief genomen om inlichtingen in te winnen over de werkmethodes en de voorbereiding op de toegangen tot de GGB. Tevens in oktober 2018 heeft de dienst gesprekken gehad met de DPO en de veiligheidsofficier van de FOD Justitie om de rollen te verduidelijken en de ICT-toegangen tot de GGB te installeren.

105. De informatie-uitwisseling is gering, maar dat is te wijten aan het specifieke karakter van de opdrachten en bevoegdheden van het DG WL. De aanwijzing als ondersteunende dienst van het OCAD stelt het DG WL in elk geval in staat om gebruik te maken van de informatie die vervat is in de GGB. Dankzij deze aanwijzing kan de informatie ook op wettelijke wijze worden doorgezonden, ook al is het belang voor het OCAD beperkt, aangezien het DG WL slechts weinig informatie vergaart die relevant is voor die dienst.

Op heden heeft het DG WL geen geclassificeerde informatie ontvangen van het OCAD. Niettemin bereikt hem geclassificeerde informatie van de VSSE. In dat geval zou het nodig zijn dat het DG WL het BINII-systeem gebruikt en in het bezit is van een register van geclassificeerde stukken en van raadplegingen van die stukken.

106. In het kader van de samenwerking met het OCAD zijn er geen bijzondere opmerkingen te formuleren. Er werden immers maatregelen genomen om een goede informatie-uitwisseling te waarborgen, en dit op beveiligde wijze. Deze informatie-uitwisseling zal optimaal worden wanneer hun volledige toegang tot de GGB wettelijk voorzien zal zijn en wanneer het BINII-systeem gebruikt zal worden.

2.3. Vergelijkende tabel

	FOD BiZa NCCN	FOD JUS DG EPI	FOD FIN AAThes	FOD JUS DG WL
CONTACTPUNTEN	POC is de dienst Openbare orde	POC is de dienst CelEx	POC is de dienst Financiële sancties	POC is de cel “terrorisme en radicalisme” van de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid
	<u>Deskundige/personeelslid gedetacheerd:</u> Geen	<u>Deskundige/personeelslid gedetacheerd:</u> 1 deskundige en 1 personeelslid (CVE)	<u>Deskundige/personeelslid gedetacheerd:</u> 1 personeelslid (strategische steun – communicatie)	<u>Deskundige/personeelslid gedetacheerd:</u> Geen Contactpunt aangewezen bij het OCAD (binnen CVE)
INFORMATIESTROOM	Aanzienlijk naar NCCN Haast onbestaande naar OCAD OD: Functionele mailbox (algemene en ICM) en professionele mailbox van de verantwoordelijke OCAD: Functionele mailbox OCAD en professionele mailbox van de verantwoordelijke punctuele analyse Wordt door beide partijen als zeer goed beschouwd	Aanzienlijk naar OCAD Gemiddeld naar DG EPI OD: Functionele mailbox CelEx OCAD: Functionele mailbox OCAD en e-mails aan de gedetacheerde deskundige en het gedetacheerde personeelslid Wordt door beide partijen als zeer goed beschouwd	Gering naar AAThes Haast onbestaande naar OCAD OD: Functionele mailbox en professionele mailbox van de verantwoordelijke OCAD: Functionele mailbox OCAD of e-mails aan het gedetacheerde personeelslid Wordt door beide partijen als zeer goed beschouwd	Gering naar DG WL Haast onbestaande naar OCAD OD: Geen functionele mailbox maar professionele mailboxen van de twee leden van de cel Terro & Rad en van het diensthoofd OCAD: Functionele mailbox OCAD of e-mails aan het contactpunt Wordt door beide partijen als zeer goed beschouwd
	VEILIGHEID	BINII 2 Veiligheidsofficier Beveiligde ruimte met kluis	BINII 2 Zeer weinig geclassificeerde informatie doorgezonden Veiligheidsofficier FOD Justitie Beveiligde ruimte met kluis	Geen uitwisseling van geclassificeerde informatie Veiligheidsofficier FOD Financiën Geen geclassificeerde documenten ontvangen van het OCAD

[Tabel 6: Vergelijkende tabel]

3. VASTSTELLINGEN EN ALGEMEEN BESLUIT

3.1. Algemene vaststellingen

*Contactpunten van de ondersteunende diensten en bij het OCAD gedetacheerde personeelsleden*⁵⁵

107. Voor de vier ondersteunende diensten zijn de aangewezen contactpunten van het OCAD duidelijk geïdentificeerd. Hoewel interpersoonlijke contacten niet kunnen worden uitgesloten, werd vastgesteld dat deze contactpunten de met het OCAD uitgewisselde informatie centraliseren. De uitwisselingen tussen deze ondersteunende diensten en het OCAD worden als zeer goed beschouwd en hieromtrent zijn in het kader van dit onderzoek geen bijzondere opmerkingen te formuleren.

108. Twee personeelsleden zijn gedetacheerd uit het DG EPI en één personeelslid is gedetacheerd uit de AAThes. De personeelsleden gedetacheerd uit het DG EPI brengen hun expertise inzake het gevangenisleven in, wat een meerwaarde is volgens het OCAD. Voor CelEx is de detachering echter een capaciteitsverlies, ook al meldt deze dienst geen gebrek aan personeel maar wel een gebrek aan informaticamiddelen. Wat de AAThes betreft, vertegenwoordigt het beheer van de dossiers over de bevrozing van tegoeden slechts een zeer klein deel van het werk van het gedetacheerde personeelslid, wiens *core business* de lay-out van brochures en informatienota's van het OCAD is. Hieromtrent wordt door deze ondersteunende dienst echter geen opmerking geformuleerd.

Informatie-uitwisselingscultuur

109. Met betrekking tot de informatie-uitwisselingscultuur zijn er geen opmerkingen te formuleren: de Algemene Directie Crisiscentrum is perfect op de hoogte van de opdrachten en van het belang van haar samenwerking met het OCAD, de CelEx van het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen heeft een goede informatie-uitwisseling ingesteld met de penitentiaire inrichtingen en de informatiestroom met het OCAD is aanzienlijk, wat de noodzaak rechtvaardigt van de wettelijke aanwijzing van deze dienst als ondersteunende dienst van het OCAD. De twee andere diensten hebben een meer specifieke samenwerking met het OCAD, wat de geringe graad van informatie-uitwisseling verklaart. Deze specificiteit impliceert dat het niet nodig is om de gehele FOD in te lichten over deze functie van ondersteunende dienst. De toevoeging van deze twee diensten als ondersteunende diensten van het OCAD kan worden gerechtvaardigd door de informatie-uitwisselingen die werden ontwikkeld in het kader van deze samenwerking.

---

⁵⁵ De aanwijzing van een contactpunt is een wettelijke verplichting voor de ondersteunende diensten (overeenkomstig art. 11 §1 van het KB van 28 NOVEMBER 2006 tot uitvoering van de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging), terwijl de detachering van personeelsleden van de ondersteunende diensten bij het OCAD gebeurt op basis van een voorstel van de directeur van het OCAD aan de Nationale Veiligheidsraad (art. 83 van het KB van 23 JANUARI 2007 betreffende het personeel van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse).

Veiligheid van de doorgifte en bewaring van gegevens

110. De verschillende ondersteunende diensten zijn zich goed bewust van het belang van de veiligheid van de doorgifte en bewaring van geclassificeerde gegevens, want er werden maatregelen genomen om die veiligheid te verzekeren. Het BINII-systeem wordt gebruikt door het Crisiscentrum en zal binnenkort worden gebruikt door de FOD Justitie (voor het DG EPI en de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid). De FOD Financiën – Algemene Administratie van de Thesaurie wisselt geen geclassificeerde informatie uit met het OCAD.

Elke FOD heeft zijn veiligheidsofficier die erop toeziet dat alle personen die kennis moeten nemen van geclassificeerde informatie houder zijn van een veiligheidsmachtiging van (minstens) het niveau GEHEIM en dat deze personen de reglementering en de geldende procedures naleven.

OCAD

111. Het OCAD is van mening dat de informatie-uitwisseling met de vier ondersteunende diensten zeer goed is. Deze uitwisseling bestond daarvoor al, maar de aanwijzing als ondersteunende dienst maakt het mogelijk om deze samenwerking te “legaliseren” en zorgt ervoor dat het OCAD alle gegevens die relevant bevonden worden en doorgezonden zijn door deze diensten op wettige wijze kan registreren in zijn eigen gegevensbank (bijvoorbeeld de PNR- of API-gegevens ingezameld via het BelPiu-systeem en geregistreerd in de GGB).

De procedure die bij het OCAD werd geïmplementeerd met de invoering van een wachtdienst en een functionele mailbox waarlangs alle inkomende en uitgaande informatie loopt, draagt bovendien bij tot een goede informatie-uitwisseling (enig punt van in- en uitgang). Het departement dossier- en documentatiebeheer, tegelijkertijd *front office* (beheer van de wachtdienst en van de inkomende informatie) en *back office* (in het dossierbeheer), is het zenuwcentrum van het informatiebeheer van het OCAD. Door dit departement werden maatregelen genomen die waarborgen bieden op een homogene en professionele verwerking van de gegevens (zoals de schriftelijke procedure voor de wachtdienst).

Ondersteunende diensten

112. De ondersteunende diensten zijn ook van oordeel dat de informatie-uitwisseling met het OCAD zeer goed is. Ze beschikken ook over een functionele mailbox, met uitzondering van de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid. Dat vormt echter geen probleem op zich voor die dienst, gelet op het geringe aantal uitwisselingen en het specifieke karakter van zijn samenwerking met het OCAD. Er werd een cel “terrorisme en radicalisme” opgericht en de twee leden van deze cel en het diensthoofd worden systematisch in kopie gezet bij de doorgifte van gegevens door het OCAD. Een functionele mailbox zou echter op meer doeltreffende wijze garant staan voor een opvolging van elk verzoek of elk inkomend en uitgaand document.

3.2. Algemeen besluit

113. In elk van de vier ondersteunende diensten is een contactpunt van het OCAD duidelijk identificeerbaar. Voor het DG EPI en de AAThes werd er personeel gedetacheerd bij het OCAD en voor het DG WL werd een contactpunt aangewezen, gezien hun rol van facilitator in de informatie-uitwisseling.

De informatiestroom tussen de vier nieuw aangewezen ondersteunende diensten en het OCAD wordt door alle partijen als zeer goed beschouwd.

Voor het NCCN zijn de ingevoerde samenwerkingsroutines met het OCAD zeer belangrijk gelet op de opdrachten van het NCCN en het belang van het OCAD in dat verband. Het werd dus niet nodig geacht om een personeelslid te detacheren, want er zijn dagelijks contacten en die worden door beide partijen als zeer goed beschouwd. De geografische nabijheid van beide diensten is ook een voordeel.

114. Hoewel de informatiestroom als zeer omvangrijk kan worden beschouwd voor het NCCN en het DG EPI, is de informatiestroom veel geringer met de twee andere ondersteunende diensten, zijnde de AAThes en het DG WL. Deze laatste vaststelling moet worden gezien in samenhang met het specifieke karakter van de met het OCAD ontwikkelde samenwerking: de financiële sancties voor de AAThes, het toezicht op de bedienaars van de erediensten en de afgevaardigden van de Centrale Vrijzinnige Raad alsook de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen voor het DG WL.

4. AANBEVELINGEN

Met betrekking tot het OCAD

115. Er werd vastgesteld dat de personeelsleden gedetacheerd uit het DG EPI weinig of zelfs helemaal geen bezoeken brengen aan hun dienst van oorsprong en zeggen dat ze niet op de hoogte worden gebracht van eventuele wijzigingen die zijn doorgevoerd binnen hun vroegere dienst. Een regelmatige informatieverstrekking of opleiding die hen in staat stelt hun kennis van hun ondersteunende dienst van oorsprong bij te werken en op de hoogte te blijven van eventuele wijzigingen, zoals wetgevende of van inwendige orde bijvoorbeeld, zou een meerwaarde zijn.

Met betrekking tot het OCAD en de ondersteunende diensten

116. Algemeen gesproken, is het belangrijk om altijd de functionele mailboxen in kopie te zetten bij iedere informatie-uitwisseling, en dit om elk verlies van informatie maximaal te vermijden. Hieromtrent dient echter geen opmerking te worden geformuleerd, behalve voor de dienst Erediensten en Vrijzinnigheid waar de creatie van een functionele mailbox opportuun zou zijn.

Met betrekking tot de FOD Justitie – Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen

117. Op het niveau van de ondersteunende dienst werd een opmerking gemaakt over het nut om twee gedetacheerde personeelsleden te hebben bij het OCAD, waarbij de ondersteunende dienst verklaarde dat hij daar geenszins een meerwaarde in zag maar wel een capaciteitsverlies. Maar bij het OCAD werd de meerwaarde van die detacheringen in het licht gesteld, meer bepaald door de kennis die zij binnenbrengen over de werking van het penitentiair systeem en door het goede begrip van de verslagen die worden doorgezonden door de ondersteunende dienst. Op geregelde tijdstippen structurele vergaderingen beleggen tussen de bij het OCAD gedetacheerde personeelsleden, personeelsleden van CelEx en van de centrale psychosociale dienst en de leiding van het DG EPI zou een meerwaarde zijn om de communicatie te vergemakkelijken en de gedetacheerde personeelsleden in te lichten over de wijzigingen die zijn doorgevoerd binnen de werking van de penitentiaire inrichtingen.

118. Wat CelEx betreft, gelet op de grote massa aan informatie die moet worden verwerkt, zou een meer performante informaticatool (zoals “analyst’s notebook”), ontegenzeggelijk een meerwaarde zijn, zoals onderstreept door CelEx, net zoals de invoering door het Directoraat-generaal van een officiële permanentie 24/7.

119. Rekening houdend met de geclassificeerde informatie die het DG EPI ontvangt, in het bijzonder van de VSSE, zou het opportuun zijn dat de FOD Justitie snel gebruik maakt van het BINII-systeem, dat onlangs werd gehomologeerd en operationeel is geworden.

Met betrekking tot de FOD Financiën – Algemene Administratie van de Thesaurie

120. Niettegenstaande het probleem zich voordoet op het niveau van de telecomoperator, zou het opportuun zijn dat de Thesaurie zo snel mogelijk beschikt over haar toegangen tot de GGB.

Met betrekking tot de FOD Justitie – Dienst Erediensten en Vrijzinnigheid

121. De dienst Erediensten en Vrijzinnigheid beschikt niet over een functionele mailbox, wat volgens deze dienst op zich geen probleem oplevert. Het zou niettemin opportuun zijn om er één aan te maken, want dergelijke mailbox zou een opvolging van elk verzoek of elk inkomend en uitgaand document garanderen door alle leden van de cel “terrorisme en radicalisme”.

122. De dienst is van mening dat het beter is dat hij een volledige toegang tot de GGB heeft, maar deze toegang is op dit ogenblik niet voorzien in de wet. Het zou opportuun zijn om de volledige toegang tot de GGB voor deze dienst te regulariseren.

5. AFKORTINGEN

AAThes	Algemene Administratie van de Thesaurie
ADIV	Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid
ANG	Algemene Nationale Gegevensbank
API	<i>Advance Passenger Information</i>
BelPIU	<i>Belgian Passenger Information Unit</i>
BINII	<i>Belgian Intelligence Network Information Infrastructure</i>
CelEx	Cel Extremisme
CelGP	Cel Gevangenis - Prison
CFI	Cel voor Financiële Informatieverwerking
CLASS	Geclassificeerd (document)
CVE	<i>Counter Violent Extremism</i>
CVR	Centrale Vrijzinnige Raad
DAO	Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie
DG EPI	Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen
DG WL	Directoraat-generaal Wetgeving en Fundamentele rechten en Vrijheden
DJSOC	Centrale directie van de bestrijding van de zware en georganiseerde criminaliteit
DPO	<i>Data Protection Officer</i>
FATF	<i>Financial Action Task Force</i>
FOD	Federale overheidsdienst
FTF	<i>Foreign Terrorist Fighter</i>
GGB	Gemeenschappelijke gegevensbank (FTF, HTF en HP)
HP	Haatpropagandist
HTF	<i>Homegrown Terrorist Fighter</i>
ICM	<i>Directie Incident & Crisis Management (FOD Binnenlandse Zaken)</i>
ICT	<i>Information and Communication Technology</i>
IDBAN	Procedure voor de intrekking van de identiteitskaart
KB	Koninklijk besluit
LTF	<i>Local Task Force</i>
MODEX	MODule EXTremisme
NCCN	<i>Nationaal Crisiscentrum Centre de Crise National</i>
NTF	<i>National Task Force</i>
OCAD	Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse
OD	Ondersteunende dienst
P.G.E.	Potentieel Gewelddadige Extremisten
PASSBAN	Procedure voor de intrekking van het paspoort
PIE	Passagiersinformatie-eenheid
PNR	<i>Passenger Name Record</i>
POC	<i>Point Of Contact</i>
PROTEUS	Interne gegevensbank van het OCAD
RFI	<i>Request For Information</i>
SIDIS	Detentie-informatiesysteem van justitie
SUR	Strafuitvoeringsrechtbank
TF	<i>Terrorist fighter</i>
UNCLASS	Niet-geclassificeerd (document)
VERA	<i>Violent Extremism Risk Assessment</i>
VSSE	Veiligheid van de Staat – Sûreté de l'État